

Mål och budget 2025–2027

Trygghet

genom hela livet.

SD
Huddinge

Innehåll

Förord	3
Politisk programförklaring.....	5
Ett tryggt Huddinge.....	5
Ett Huddinge för barn och unga	6
Ett Huddinge som bryr sig	8
Ett Huddinge som växer för invånarnas skull	10
Ett Huddinge som fungerar	12
Budgetförutsättningar	13
Konjunkturläget i omvärlden	13
Konjunkturläget i Sverige.....	13
Befolkningsutvecklingen.....	14
Ekonomiplan 2025–2027	15
Ekonomiplan	15
Skatt, kommunalekonomisk utjämning och bidrag.....	15
Resultatutjämningsreserv.....	16
Finansiella intäkter och kostnader.....	16
Nämndernas budgetramomräkningar	17
Lokalresursplanen.....	17
Plan för samhällsbyggnad	18
Exploateringsverksamhet	19
Avskrivningar	19
Utredningar/uppdrag	19
Kostnadseffektiv kvalitet.....	22
Jämförelsekommuner som metod för att hitta eventuella effektiviseringsutrymmen	22
Digitalisering	22
Kontinuerlig översyn av kommunens kostnader och strukturerade besparingar på onödiga utgifter	23
Mål och vision för Huddinge.....	24
Övergripande målstruktur	24
Huddinges nuvarande målstruktur	25
En tydligare målstruktur	26
Kommunfullmäktiges mål	28
Kvalitetsmål	28

Effektivitetsmål.....	30
Attitydsmål.....	31
Nämnder	33
Kommunstyrelsen	33
Förskolenämnden	35
Grundskolenämnden	36
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.....	38
Socialnämnden	39
Vård- och omsorgsnämnden	41
Kultur- och fritidsnämnden.....	42
Bygglövs- och tillsynsnämnden.....	44
Natur- och stadsmiljönämnden	45
Bolag och kommunalförbund	47
Huddinge Samhällsfastigheter AB	47
Huge Bostäder AB.....	48
Södertörns Energi AB.....	48
SRV Återvinning AB.....	49
Södertörns Brandförsvarsförbund.....	49
Kommunkoncernen	50
Resultat.....	50
Investeringar	51
Låneskuldutveckling	51
Driftbudget	53
Balansbudget	54
Finansieringsbudget.....	54
Investeringsplan.....	55

Förord

Huddinge kommun har under en lång tid haft visionen att vara en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län att bo, besöka och verka i. Att ha ambitiösa visioner är inte problematiskt. Att ha en vision där det löpande arbetet inte bidrar till att uppnå den, utan till och med i vissa fall motarbetar den, är däremot det.

Huddinge är i dag inte en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län. Av Stockholms läns 26 kommuner hamnar Huddinge på plats 15 när SKR mäter trygghet. När SCB mäter hur stor andel av invånarna som skulle rekommendera andra som inte bor här att flytta hit är det bara varannan som svarar ja, där invånare i åldern 18–49 år är särskilt negativa.

Sverigedemokraterna tror att det går att bli en av Stockholms, och Sveriges, mest populära kommuner. För att nå dit krävs det dock att invånarna blir hörda och sedda, att deras vardagsproblem hanteras. Att visionen inte bara finns på pappret, utan är något som kommunen strävar mot.

Enligt oss ska Huddinge vara kommunen man flyttar till när man vill bilda familj, kommunen man är kvar i när man växer upp, kommunen man vill bli gammal i. Vi ser dock inte att den riktning som nuvarande och tidigare styren har stakat ut är vägen dit.

Kommunens återupprättande börjar i samhällsplaneringen. Vi tror inte på massiva lägenhetskompex, förtätning eller att låta Huddinge vara ett experiment för nya oprövade lösningar. Vi tror på att planera och bygga kommunen utefter vad invånarna vill ha och behöver. Vi ser ett Huddinge med fler villa- och radhusområden som kompletterar våra centrum och regionala stadskärnor – med goda trafikförbindelser, oavsett om man väljer cykel, buss, tåg eller bil.

Genom att börja med en hållbar samhällsplanering skapar vi förutsättningarna för att förfina, effektivisera och förstärka kommunens övriga verksamheter – i stället för att hantera problemen som uppstår till följd av nuvarande, och tidigare, ohållbara samhällsplanering.

En bättre kommun börjar med en tydligare styrning av kommunen, där arbetet och målen på riktigt kopplar an till visionen om att invånare, arbetare och besökare ska tycka om kommunen. Parallellt med punktinsatser för att hantera problemen som inte kan vänta. Det är inget spännande, spralligt eller spektakulärt arbete. Det är det tråkiga, men viktiga, arbetet som behöver göras.

I budgeten för 2025 fortsätter vi med en uppdaterad målstruktur för att skapa bättre förutsättningar för kommunens förvaltningar och kompetenta personal att uppnå de fastställda målen, genom en tydligare koppling mellan mål och vision.

Vi prioriterar det trygghetsskapande arbetet, både genom ökad närvaro i det offentliga rummet och genom tidiga insatser för att uppmuntra prosocialt beteende. Vi tror på att handlingar ska få konsekvenser och att det är bättre att agera resolut i ett tidigt skede än att ursäktas stök, ordningsstörningar och kriminalitet.

För Sverigedemokraterna är 2025 året då vi har möjligheten att sätta Huddinge i en ny riktning. En riktning där vi löser samhällsproblemen, förstärker kommunens kärnuppdrag och ser till hela Huddinge. Där vi lägger grunden för det Huddinge som våra barn och barnbarn ska växa upp och leva i.

Vi tror att det behövs en nystart. Bort från luddiga visioner, värdegrunder och mål för att i stället, konkret, fokusera på vad kommunens förvaltningar förväntas åstadkomma. För att skapa ett Huddinge som man är stolt över att besöka, arbeta, bo och leva i.

Huddinge är inte en av Stockholms läns mest populära kommuner, men vi kan bli det.

Politisk programförklaring

Ett tryggt Huddinge

Trygghet är en grundläggande förutsättning för ett välfungerande samhälle. Alla människor ska kunna röra sig fritt i de offentliga rummen, oavsett tid på dygnet. Varken invånare eller näringsidkare ska behöva oroa sig för rån eller inbrott, och den som söker hjälp ska kunna räkna med att få den.

Vi ser med stor oro på den nuvarande utvecklingen. Många Huddingebor känner sig otrygga på grund av gängkriminalitet, störande ordningsproblem och dåligt underhållna utomhusmiljöer. Under sommaren år 2022 presenterade Sverigedemokraterna i Huddinge "Trygghetsrapporten", där brottsligheten i kommunen kartlades utifrån statistik från Brå, SKR och polisens lägesrapporter. Dessa data visade tydligt att många Huddingebor lever i en verklighet där de riskerar att bevittna allvarlig brottslighet eller, i värsta fall, själva bli utsatta.

Vid jämförelser av tryggheten mellan olika kommuner placerar sig Huddinge fortfarande lågt. Enligt SKR:s trygghetsindex (2023) ligger kommunen på plats 88, vilket visserligen innebär en förbättring med nitton platser jämfört med föregående år, men endast en placering högre än för två år sedan. I jämförelse med andra kommuner i Stockholms län ligger Huddinge kvar på ett medelvärde, medan flera av våra grannkommuner har erhållit bättre placeringar på den rikstäckande rankingen.

Med Sverigedemokraternas politiska inriktning kommer Huddinge att bli en av Sveriges tryggaste kommuner. Den långsiktiga lösningen ligger i en kombination av utbildning, socialpolitik, sammanhållning och en verklighetsförankrad migrationspolitik. De kortsiktiga lösningarna är repressiva åtgärder för att avskräcka från brottslighet, brottsbeivrande åtgärder för att förhindra nyrekrytering samt trygghetskapande åtgärder. Tryggheten måste bli ett självändamål som beaktas i samtliga nämnders verksamhet – oavsett om det berör skol-, stadsplanerings- eller omsorgsfrågor.

Fler ordningsvakter och trygghetskameror

Fler ordningsvakter ska anlitas och fler områden ska ha trygghetskameror. Därutöver ska kommunen ansöka om att göra Huddinges samtliga parker till så kallade paragraf 3-områden, vilket möjliggör att patrullerande ordningsvakter erhåller vissa polisiära befogenheter. Detta för att i ett tidigt skede motverka oroligheter och öka tryggheten.

Arbetet mot kriminalitet i fastigheter ska stärkas

Otrygga miljöer i bostadsområden ska motverkas med fler kameror samt rörelsedetektorer och ljud på höga frekvenser i källarutrymmen under nattetid. På så vis gör man det svårare för individer att bedriva drogförsäljning och annan kriminell verksamhet.

Tydligt trygghetsperspektiv vid planering av nya bostadsområden

Bostadsområden ska planeras på ett trygghetsfrämjande vis. Utformningen ska underlätta in- och utresor för blåljuspersonal, häckar ska hållas låga och gränder ska konstrueras så att de inte kan nyttjas för att skyla illegala aktiviteter. Kameror och utomhusbelysning ska placeras på ett sätt som avskräcker kriminella från att verka i området.

Inför en trygghetsportal

Huddinge har en effektiv felanmälningsstjänst, men när problem uppstår i områden med delat ansvar mellan kommunen, regionen och privata fastighetsägare, som vid Flemingsbergs pendeltågsstation, innebär otydlig ansvarsfördelning fördröjda åtgärder och ökad otrygghet. En gemensam trygghetsportal skulle effektivisera rapporteringen av vandalisering, påskynda åtgärder och stärka tryggheten i kommunen.

Ökat fokus på brottsbeivrande åtgärder

En särskild handlingsplan ska upprättas gällande minderåriga som är inblandade i gängkriminalitet. Detta ska kombineras med informationskampanjer på Huddinges skolor. Arbetet mot narkotika och vapen ska stärkas genom fler oanmälda genomsök med vapen- och narkotikahundar på skolorna.

Arbete mot tiggeri och illegala bosättningar

Tiggeri bidrar till exploatering av utsatta individer och är ofta kopplat till organiserad brottslighet. Därför ska tiggeri förbjudas i Huddinge kommun. Arbetet med att avlägsna illegala bosättningar behöver samtidigt intensifieras, då dessa skapar otrygghet och orsakar både sociala och miljömässiga problem. För att detta arbete ska bli effektivt krävs en starkare samverkan mellan kommunen, polismyndigheten och fastighetsägarna.

Stärkt förebyggande arbete

Fritidsgårdar kan vara en effektiv trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärd. Vi har dock tyvärr sett exempel där fritidsgårdar i stället har blivit otrygga och en rekryteringsbas för kriminella gäng.

När Huddinge nu ökar antalet fritidsgårdar är det viktigt att säkerställa att de bidrar till det brottsförebyggande arbetet och inte motverkar det. Det behöver därför ske en utredning kring vilken brottsförebyggande effekt Huddinges fritidsgårdar har.

Stärk arbetet mot våld i nära relationer

För att kommunen ska kunna utveckla bättre rutiner för att förebygga våld i nära relationer ska antalet vuxna och barn som utsätts för, eller bevittnar, våld i hemmet kartläggas och följas upp. Rutiner ska införas för att säkra skolgång för barn i skyddat boende och för att säkra att röjande av skyddade personuppgifter aldrig sker.

Gemensamma ordningsregler med åtgärdstrappa i skolan

Skolan ska vara en trygg plats för både elever och personal att vistas i. Nolltolerans ska råda gällande trakasserier, mobbning och skadegörelse. Sverigedemokraterna vill därför att de kommunala skolorna ska införa gemensamma ordningsregler med åtgärdstrappa. Huddinge kommun ska aldrig se mellan fingrarna på kränkningar, misshandel eller sexuella trakasserier i skolan.

Ett Huddinge för barn och unga

Alla barn har rätt till en trygg skolgång, från förskola till gymnasium, med utbildning av hög kvalitet utan störningsmoment. Hänsyn ska tas till alla barns olika behov och förutsättningar och stöd ska ges för att alla barn ska utvecklas så långt som möjligt. Barn som uppvisar ett normbrytande beteende ska fångas upp och erbjudas evidensbaserat stöd.

Förskolan och grundskolan ska även vara uppmärksamma på barn och unga som utsätts för hedersförtryck och lära ut självbestämmande och rätten till den egna kroppen. Förskolan och skolan ska ge barn och unga möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra. Huddinges lärare ska ha ett tydligt mandat och ett brett stöd från ledningen samt känna sig trygga med att göra en korrekt kunskapsbedömning och upprätthålla beslutade ordningsregler.

Personal i förskola och skola ska ha adekvat utbildning för att kunna upptäcka behov av anpassningar och medverka till att barn får hjälp till neuropsykiatrisk- eller annan utredning i de fall det är aktuellt. Särskilt stöd ska erbjudas till alla barn som är i behov av det. Bildstöd och TAKK, tecken som alternativ och kompletterande kommunikation, ska vara naturliga inslag i förskolemiljön. Detta ger barnen en möjlighet att kommunicera även innan det talade språket är fullt utvecklat vilket gynnar alla barn.

Även barn med särskild begåvning ska få den stimulans och det stöd som de behöver för att utmanas och utvecklas i förskolan och skolan.

Språkrav vid nyanställning i förskola, skola och fritids.

Språket är den kanske viktigaste komponenten för att bli en del av samhället och lyckats i livet. Därför är det otroligt viktigt för barn, och särskilt barn i utsatta områden, att all personal behärskar det svenska språket i tal och skrift. Sverigedemokraterna vill införa språkrav vid nyanställningar för att säkerställa detta.

Avgiftsfri månad på förskolan

Vårdnadshavare med barn i förskola får betala avgift för årets alla månader, även när barnen är bort från förskolan för att familjen har semester. Sverigedemokraterna vill att avgifterna för förskola i högre utsträckning ska avspeglade tiden som barnen är där, detta genom att införa en avgiftsfri månad i Huddinges kommunala förskolor.

God, näringsrik och närproducerad mat i förskola och skola

Barn behöver god och näringsrik mat för att växa och utvecklas. Sverigedemokraterna vill att det erbjuds en kötträtt och en vegetarisk rätt varje dag. Därutöver vill vi säkerställa att maten tillagas på plats och att en högre grad av maten som serveras kommer från närproducerade råvaror.

Gemensamma ordningsregler med åtgärdstrappa i skolan

Skolan ska vara en trygg plats för både elever och personal att vistas i. Nolltolerans ska råda gällande trakasserier, mobbning och skadegörelse. Sverigedemokraterna vill därför att de kommunala skolorna ska införa gemensamma ordningsregler med åtgärdstrappa. Huddinge kommun ska aldrig se mellan fingrarna på kränkningar, misshandel eller sexuella trakasserier i skolan.

En skola med fokus på kunskap

Skolans uppdrag är att utbilda framtidens medborgare och skapa livslång lust att lära. Huddinges kommunala skolor ska ha en klassisk faktabaserad kunskapssyn och ge alla elever en gedigen allmänbildning bestående av forskningsbaserade faktakunskaper. Utbildningen ska präglas av traditionell undervisning, med konventionella och vedertagna metoder. För att säkerställa att alla elever ges likvärdiga förutsättningar ska skolan även erbjuda läxhjälp.

Jour- och akutskolor

Det saknas i dag tillräckliga metoder för att hantera elever som hotar, kränker eller trakasserar andra elever och vuxna i skolan. Elever som begår brott eller på annat sätt bidrar till en otrygg skolmiljö ska därför kunna flyttas till jour- eller akutskolor. Detta värnar lärare och elevers trygghet och studiero och möjliggör alla elevers rätt till utbildning.

Anpassad undervisning och särskilt stöd

Elever som inte kan tillgodogöra sig den ordinarie undervisningen på grund av extra stödbehov ska ges möjlighet till anpassad undervisning i särskild undervisningsgrupp. Detta möjliggör för elever att gå kvar i befintlig skola och stödet kan anpassas efter elevens aktuella förutsättningar i olika ämnen. Högpresterande elever ska få anpassningar och utmaningar som gör att skolan känns meningsfull och utvecklande.

Skärpt SFI-utbildning

SFI-utbildningen ska hålla hög kvalitet vilket uppnås genom kompetenta lärare och ökade krav avseende närvaro, resultat och utbildningsinnehåll. Sverigedemokraterna förespråkar även att det ska finnas en tidsgräns för hur länge en SFI-utbildning ska få pågå.

Ett Huddinge som bryr sig

Samhällets viktigaste och mest grundläggande gemenskap är familjen. Starka och trygga familjer är en förutsättning för ett harmoniskt samhälle. Målet för politiken bör vara att stötta familjer, utan att inskränka deras handlingsfrihet.

Huddinge ska vara en barn- och föräldravänlig kommun. Barn ska mötas av tydliga förväntningar och få rätt verktyg för att lyckas, oavsett var de bor eller vilka de är. Alla barn – och inte minst de som fått en tuffare start – ska få den hjälp och det stöd de behöver för att utvecklas till trygga vuxna. Ökade satsningar ska göras för att stötta fler föräldrar i sin föräldraroll och både barn och vuxna ska få stöd för att motverka utanförskap och sociala problem.

I Huddinge ska alla få åldras med värdighet. Den dag man får svårt att klara sig själv ska samhället gå in och erbjuda den hjälp som behövs för att den äldre ska kunna fortsätta leva ett tryggt och meningsfullt liv.

Äldreomsorgen ska vara lyhörd och värna om den personliga integriteten. Huddinge ska möjliggöra en kontinuerlig och individanpassad äldreomsorg. Det kräver bland annat en väl utbyggd hemtjänst, ett brett utbud av boendeformer, hög personaltäthet och meningsfulla aktiviteter. De äldres individuella önskemål och preferenser ska respekteras.

Det ska finnas ett brett utbud av aktiviteter för Huddinges invånare, äldre som yngre – såväl inomhus som utomhus. Man ska inte vara tvungen att lämna kommunen för att hitta på något trevligt med familj eller vänner.

Alla Huddinges invånare ska kunna ta del av samhällslivet. Publika lokaler och allmänna platser, exempelvis parker och stränder, ska göras mer tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Grunden för att Huddinge ska fungera och att vi ska ha råd med välfärden, är att alla som kan är med och bidrar. Vi kan inte tolerera att människor väljer att dra sig undan

från majoritetssamhället genom att inte lära sig språket eller på andra sätt motverka att göra sig anställningsbara. Alla barn har rätt att få se sina föräldrar gå till jobbet.

Huddinge behöver kravbaserade integrationsåtgärder. Med ett tydligt fokus på att bidra från första dagen och att det är den nyanländes ansvar att bli en del av samhället, göra sig anställningsbar och lära sig språket.

Integrationen börjar med individen. Det måste finnas en vilja att bli en del av majoritetssamhället och en del av Sverige. Från kommunens sida krävs det tydlighet med att vi inte kommer att hjälpa personer att leva i utanförskap.

Stärk det förebyggande arbetet

Vi vet idag inte om fritidsgårdarna har en trygghetsskapande och brottsförebyggande effekt. Tyvärr har vi sett flertal exempel där fritidsgårdar är otrygga både för personal och besökare och fungerat som en rekryteringsbas för kriminella gäng.

När Huddinge nu ökar antalet fritidsgårdar är det viktigt att säkerställa att de bidrar till det brottsförebyggande arbetet och inte motverkar det. Det behöver därför ske en utredning kring vilken brottsförebyggande effekt Huddinges fritidsgårdar har.

Utöka föräldrastödet

Alla föräldrar i Huddinge bör veta sina rättigheter, men även sina skyldigheter och känna till vart man vänder sig för att få stöd och hjälp. Information om det stöd som kommunen erbjuder ska därför skickas ut till samtliga vårdnadshavare i Huddinge.

God, näringsrik och närproducerad mat inom äldreomsorgen

Mat ska vara både näring och njutning. Sverigedemokraterna vill att alla äldre ska erbjudas en kötträtt och en vegetarisk rätt varje dag och att fokus ska ligga på rätter som är uppskattade hos del äldre. Vi vill även att maten ska tillagas på plats i så stor utsträckning som möjligt samt att råvarorna är närproducerade.

Fler aktiviteter för stora och små

Huddingebor ska inte behöva lämna kommunen för rekreation och nöjen. Sverigedemokraterna vill därför verka för att etablera fler aktiviteter, både inomhus och utomhus, i Huddinge. Exempel på detta kan vara minigolf, BMX-park, bowling, boulebanor, utegym eller en samlingspunkt för motorintresserade ungdomar. I det arbetet behöver man se till hela kommunen, där östra Huddinge i dag är eftersatt.

Större fokus på tillgänglighet

Huddinge ska vara tillgängligt för alla kommunens invånare och besökare. Kommunens badplatser, parker, lekplatser och andra gemensamma ytor ska ses över för att säkerställa tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning där så är genomförbart.

Integrationsplikt för nyanlända

Alla nyanlända ska skriva på en överenskommelse om att det är den nyanländes ansvar att lära sig det svenska språket, förstå våra grundläggande värderingar samt att göra sig anställningsbar. Avgiftsfria tolkar ska endast erbjudas i den utsträckning som lagen kräver.

Skärpta regler för försörjningsstöd

Den som kan arbeta ska arbeta. Kravlösa bidrag cementerar ett redan stort utanförskap. Kraven för försörjningsstöd ska därför skärpas så långt lagen tillåter och fler oanmälda hembesök ska genomföras.

Minskat stöd till studieförbunden

Utbetalningarna till studieförbunden ska minska. För att ta del av stödet ska det ställas krav på att verksamheten anses tillföra något ur ett samhällsperspektiv. Islamistiska studieförbund ska aldrig kunna få stöd.

Öka allmänhetens inflytande över den offentliga konsten

Det är invånarna i Huddinge som tar del av och som framför allt betalar för den offentliga konsten, då är det också rimligt att invånarna får mer att säga till om. Sverigedemokraterna vill ge invånarna ett större inflytande över den offentliga konsten.

Ett Huddinge som växer för invånarnas skull

Närheten till naturen är en av Huddinges största styrkor. Kombinationen av vackra grönområden, sjöar och vandringsleder samt bra förbindelser med övriga Stockholm gör att Huddinge sticker ut på ett positivt sätt. Men det kräver också att förvaltarskapstanken finns kvar i tider då många vill exploatera våra naturområden.

En vacker och välskött kommun skapar goda förutsättningar för att lyckas på andra områden. Att gå längs en gångväg med välskötta planteringar, att köra på hela och rena vägar eller att sitta i en lummig park och njuta. Det är upplevelser som skapar en gemenskap och en vilja att värna och bevara det som är bra.

Det första som många ser när de kommer till Huddinge och det sista de ser när de lämnar kommunen är områdena kring våra pendeltågsstationer. I dag är de tyvärr ofta skräpiga och livlösa, något som varken skapar hemlängtan när man lämnar eller glädje när man kommer hem.

För den som i stället väljer att ta bilen, bussen eller cykeln är det i många fall risk för en guppig resa till följd av det bristande vägunderhållet. Det påverkar inte bara trafikflödet och körupplevelsen, det innebär även en ekonomisk risk för kommunen som är skadeståndsskyldig vid fordonsskador till följd av dåligt vägunderhåll. Att nedprioritera nödvändigt underhåll riskerar således att kunna bli en dyr affär för kommunen.

Byggnationer ska anpassas till den befintliga miljön

Alla nybyggnationer bör anpassas efter närmiljön. Det gäller anpassning såväl mot befintliga byggnader, eventuella naturmiljöer och parker men även det lokalhistoriska sammanhanget. Sverigedemokraterna är starka motståndare till upprättande av fastigheter som bryter den befintliga stadsbilden, underminerar trivseln och den viktiga känslan av tillhörighet.

Minskad byggnationstakt

Sverigedemokraterna vill låta Huddinge växa i den naturliga takt som samhällets service och välfärd medger, utan att beröva invånarna på närheten till naturen. Utgångspunkten för byggnation bör vara att kommunen bygger där invånarna, och särskilt de som bor i områden som är aktuella för nybyggnation, vill att det ska byggas. Vidare ska Huddinges villaområden bevaras.

Vi ser nu att befolkningsökningen i kommunen minskar radikalt med färre barn som följd, samt att vakansgraden på våra studentbostäder ökar. Det är därför rimligt att vi också anpassar expansionstakten därefter.

Prioritera upplåtelse av mark till nya villor och radhus framför höghus

Sverigedemokraterna vill att Huddinge ska ha plats för människor i alla faser av livet. I dag är det svårt att hitta både villor och radhus till överkomligt pris i kommunen, vilket många familjer efterfrågar. Framgent vill Sverigedemokraterna därför att en större andel av kommunens markupplåtelser ska avse byggande av olika sorters småhus.

Inför en potthålsgaranti

Underhållet av kommunens vägar ska stärkas. Efter att en asfaltsskada har inrapporterats ska en bedömning göras inom två arbetsdagar – och en lagning av skadan ska slutföras inom senast fem arbetsdagar.

Rusta upp entréerna till Huddinge

Mer behöver göras för Huddinges kollektivtrafikpunkter, exempelvis genom ökad belysning, plantering och bättre förutsättningar för näringsidkare att starta upp restauranger och kaféer. Det behövs även en tydligare kravställning mot Region Stockholm om att rusta upp de ytor kommunen inte råder över, exempelvis pendeltågstationerna.

För att minska trängseln bör kommunen initiera och tillsammans med Trafikverket leda arbetet med en andra uppgång från pendeltågsstationerna i Huddinge centrum och Trångsund.

Fler kolonilotter

Koloniträdgårdar är ett uppskattat inslag i stadsplaneringen. De bidrar till biologisk mångfald, ökad trivsel, förbättrad hälsa och en vackrare stadsbild. Fler borde få möjlighet till husbehovsodling.

Stadsnära odlingar och fler koloniträdgårdar kan också bli positiva inslag ur ett stadsplaneringsperspektiv då det kan leda till ökad trivsel och rörelse i området vilket i sin tur påverkar områdets attraktionskraft positivt.

Motverka otillåten andrahandsuthyrning

För att minska slitaget och öka tryggheten för hyresgäster ska kommunens arbete med att avslöja och bevisa otillåten andrahandsuthyrning intensifieras. Detta är även en viktig pusselbit i arbetet för att motverka bostadsbristen i kommunen.

Prioritera Huddingeborna i bostadskön

Kommunen bär ett särskilt ansvar för att säkerställa en god tillgång till bostäder för invånarna. Därför ska Huddingebor som är bostadssökande prioriteras i bostadskön till bostäder i Huddinge, genom en egen bostadskö via det kommunala bostadsbolaget Huga Bostäder.

Högre självförsörjningsgrad

Huddinge ska producera en högre andel livsmedel som konsumeras i kommunen. Krav som gynnar lokala producenter ska ställas vid upphandling och ett mål om att öka andelen närproducerade livsmedel inom kommunens verksamhet ska inrättas

Ett Huddinge som fungerar

Huddinge har i dag en av de högre skattesatserna i Stockholms län. Många av kommunens skattefinansierade verksamheter kostar mer än jämförbara kommuner, men invånarna är inte mer nöjda med servicen. Detta tyder på att det fortsatt finns ett stort utrymme för att effektivisera och säkerställa att en större del av skattemedlen går till verksamheten och även låta invånarna få behålla en större del av inkomsten i plånboken.

Genom att utsätta en större del av kulturlivet för en marknadsmässig konkurrens ökar medborgarnas inflytande över kulturlivets inriktning. Sverigedemokraterna anser därför att det kommunala stödet till all vuxenkultur bör sänkas.

Kommunfullmäktige behandlar regelbundet effektiviseringskrav och sparbetning på flera av kommunens verksamheter. Sverigedemokraterna anser att politikerna behöver agera som goda förebilder, för förvaltningarnas tjänstemän såväl som för kommunens skattebetalare. Ständiga kostnadsökningar för de politiska partierna är inte hållbart i en ekonomiskt ansträngd situation. Samtidigt behöver transparensen gentemot invånarna öka. Det ska vara lätt att se hur skattemedel nyttjas och fördelas samt vilka utgifter i kommunen som är lagstadgade respektive frivilliga.

Under de tre senaste årtiondena har vi blivit betydligt fler invånare, men inte ökat produktionen av livsmedel. Att svenskt jordbruk regleras hårdare än jordbruk i närliggande länder har lett till att verksamheter har fått stänga och produktionen på viktiga livsmedel minskat, vilket har gjort oss mer beroende av import från andra länder, med ökade risker för livsmedelsbrist och stigande priser.

Det ska löna sig att arbeta

Huddinge ska vara en kommun där det lönar sig att arbeta och där vi har en stark välfärd. I dag har Huddinge högre skatt än snittet för kommunerna i Stockholms län, men kvaliteten på verksamheterna är inte högre. Därför vill vi sänka skatten, parallellt med att verksamheterna effektiviseras.

Effektivare verksamheter som fokuserar på kärnuppdrag

Huddinge kommun gör mycket i dag, men när det hela tiden blir nya saker som ska göras glöms det lätt bort att se över de saker som kommunen inte borde göra. Exempelvis som att lägga hundratals arbetstimmar på att ta fram och dela ut kommunala priser, låta politiker använda elbilar kostnadsfritt, lägga pengar på annonser i tidningar och så vidare. Vi vill därför se en genomlysning av kommunens verksamhet med fokus på att sluta göra dyra och onödiga saker som invånarna inte uppskattar.

Budgetförutsättningar

Konjunkturläget i omvärlden

Sverige, Stockholm och Huddinge påverkas i hög utsträckning av världsekonomin. De massiva penningpolitiska åtgärder som applicerades världen över i samband med pandemin hade initialt en liten påverkan på inflationen till följd av störningar i produktionen och transportkedjorna. Därefter har de bidragit till en historiskt hög inflation som har varit svårt att motverka.

Inflationen har nu passerat toppen över i stort sett hela världen och trenden pekar tydligt nedåt samtidigt som indikatorer pekar mot fortsatt förbättring för världsekonomin. Det finns alltså orosmoln där flertalet länder i vårt närområde befinner sig i lågkonjunktur. BNP-utvecklingen för Sveriges viktigaste handelspartners förväntas dock stärkas under 2025 där en starkare efterfrågan i euroområdet motverkar en inbromsning i USA och Kina.

Tabell 1 – Nyckeltal, prognoser, BP25

	2023	2024	2025	2026	2027
BNP, euroområdet	0,4	0,7	1,3	1,5	1,4
BNP, USA	2,5	2,6	1,6	1,8	2,0
BNP, Kina	5,2	4,8	4,5	4,4	4,4
BNP i världen, PPP-vägd	3,2	3,0	3,2	3,2	3,1
BNP i världen, KIX-vägd	1,3	1,5	1,8	2,0	2,0
Inflation, euroområdet	5,4	2,4	2,1	2,0	2,0
Inflation, USA	4,1	3,0	2,4	2,3	2,3
Dagslåneränta, euroområdet	3,2	3,7	2,5	2,1	2,1
Styrränta, USA	5,2	5,4	4,0	3,1	2,8
Råoljepris	82,5	82,2	76,7	73,6	71,6

Konjunkturläget i Sverige

Lågkonjunkturen bedöms ha passerat sin lägstanivå och återhämtningen av den svenska ekonomin förväntas börja i vinter, enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Indikatorer visar bland annat på stigande optimism bland de svenska hushållen som gynnas av såväl sjunkande inflation och räntor som finanspolitiska satsningar, vilket leder till ökad privatkonsumtion. Därutöver förväntas nedgången i bostadsinvesteringarna brytas och en starkare omvärldsefterfrågan lyfta den svenska exporten.

En högre BNP-tillväxt bidrar gradvis till en allt starkare arbetsmarknad. Men förstärkningen blir relativt utdragen. Den högre BNP-tillväxten bedöms först lyfta produktiviteten, därefter leda till högre antal arbetade timmar. Det dröjer därför innan återhämtningen också ger avtryck i ett stigande antal sysselsatta. Därför antas en nedgång av andelen arbetslösa ske först i slutet av 2025. SKR beräknar i sin oktoberprognos att skatteunderlaget ökar med 4,3 procent 2025 (jämfört med 3,7 procent 2024).

Nästa år beräknas inflationen hamna något under målet om två procent och Riksbanken förväntas sänka styrräntan ner till två procent under 2025. Detta innebär att efter två år med mycket höga pensionskostnader väntas mer normala förhållanden i

kommunsektorn. De sjunkande kostnaderna beror på lägre uppräknings av pensionerna i och med att inflationen pressats ner till målnivån.

Kompetensförsörjningen är en av välfärdens stora utmaningar. Den demografiska utvecklingen i samhället innebär ökad efterfrågan av välfärdstjänster samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder minskar. Nyrekrytering kommer inte att räcka till utan måste kompletteras med andra åtgärder. För att kommunen ska lyckas är det viktigt att medarbetare vill och kan stanna kvar och utvecklas. I Huddinge kommun är en god arbetsmiljö en given del av att vara en attraktiv arbetsgivare. Att arbeta med friskfaktorer, erbjuda heltid, satsa på ledarskap och det aktiva medarbetarskapet med möjlighet till utbildning och utveckling är också en viktig hörnsten.

Befolkningsutvecklingen

Befolkningsprognosen är en central del av budgetunderlaget. Den visar vilken efterfrågan som förväntas i kommunens olika verksamheter och nämndernas volymomräkning. Även skatteintäkter och utjämningsbidrag beror på invånarantalen.

Huddinge hade en hög befolkningstillväxt under 2010-talet med en genomsnittlig ökning på 1,7 procent per år, vilken dämpades under pandemiåren 2020–2022. År 2023 medförde minskad inflyttning och låga födelsetal tillsammans med Skatteverkets kontroll av folkbokföringsregistret att kommunens befolkning minskade med 0,5 procent. Under 2024 har utvecklingen varit negativ under första halvåret för att sedan vända uppåt till följd av möjligheten för ukrainska flyktingar att folkbokföra sig.

Mot denna bakgrund kan konstateras att osäkerheten i befolkningsprognoserna är större än tidigare. Kommunen har därför valt att ta fram två befolkningsprognoser per år (i maj respektive september). Septemberprognosen innebär en avsevärd nedrevidering jämfört med 2023 års prognos. Detta innebär betydande volymnedskrivningar för vissa nämnder (se avsnittet Volymomräkning i Ekonomiplan 2025).

Den försvagade befolkningsutvecklingen medför kortsiktigt en risk för överkapacitet i kommunens verksamheter. Valfrihetssystemen inom bland annat förskolan, grundskolan och gymnasieskolan medför en ökad konkurrens om de minskade elevkullarna, men även en minskad ekonomisk risk för kommunen vid sviktande barn- och elevunderlag – förutsatt att den kommunala verksamheten tillhandahåller en tillräckligt hög kvalitet. En viktig faktor för att höja attraktiviteten för de kommunala verksamheterna är att få ut resurserna i verksamheten.

Ekonomiplan 2025–2027

Ekonomiplanen utgår från fastställd budget för 2024, kommunens befolkningsprognos i september 2024, Sveriges Kommuner och Regioners senaste prognos för skatteunderlaget och SCB:s preliminära beräkningar över utjämningsystemen.

Ekonomiplan

Kommunalskatten i Huddinge år 2025–2027 är beräknad till 19,37 öre per skattekrona.

Tabell 2 – Ekonomiplan 2025–2027, mnkr

	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamheten	-7 487,3	-7 696,2	-7 895,9
Exploatering	75,0	125,0	165,0
Avskrivningar	-263,9	-283,9	-303,9
Verksamheten netto	-7 676,2	-7 855,2	-8 034,8
Skatteintäkter	6 645,1	6 947,5	7 249,0
Kommunal utjämning	1 166,1	1 090,7	1 036,3
Skatt, utjämning	7 811,2	8 038,1	8 285,3
Verksamhetens resultat	134,9	183,0	250,4
Finansiella intäkter	331,3	354,5	392,2
Finansiella kostnader	-234,3	-250,9	-311,1
Årets resultat	231,9	286,5	331,5
Årets resultat ekonomiskt mål	156,9	161,5	166,5
Ekonomiskt mål % av skatt och utjämning	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Under 2023 och 2024 sänktes resultatmålet temporärt till en procent på grund av höga pensionskostnader. För budgetåret 2025 återgår målet till två procent, vilket motsvarar till 157 miljoner kronor för 2025, 161 miljoner kronor för 2026 och 167 miljoner kronor för 2027.

Skatt, kommunalekonomisk utjämning och bidrag

Tabell 3 – Skatt, kommunalekonomisk utjämning och bidrag, 2025–2027, mnkr

	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Allmän kommunalskatt	6 645,1	6 947,5	7 249,0
Inkomstutjämningsbidrag	572,7	558,9	563,8
Kostnadsutjämningsbidrag	217,9	221,8	227,3
Regleringsbidrag/-avgift	299,6	258,6	194,2
Avgift till LSS-utjämning	-170,8	-171,3	-171,8
Kommunal fastighetsavgift	222,7	222,7	222,7
Generellt statsbidrag	24,0	0,0	0,0
Summa, skatt, utjämning, bidrag	7 811,2	8 038,1	8 285,3

Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och bidrag avgör hur mycket resurser som kommunen kan använda. Av kommunens intäkter från skatter och utjämning på knappt 8 miljarder kronor utgör skatteintäkterna kommunens största intäktskälla.

I syfte att ge likvärdiga ekonomiska förutsättningar mellan landets 290 kommuner finns kommunalekonomisk utjämning som främst utjämnar för skillnader i skattekraft

(inkomstutjämnings) och strukturellt behov som befolkningsammansättning, geografi och socioekonomi (kostnadsutjämnings).

Huddinge kommuns skattekraft är 105 procent – det vill säga fem procent över riksgenomsnittet. Kommunens inkomstutjämningsbidrag blir därför 592 miljoner kronor år 2025. Enligt kostnadsutjämnings har Huddinge kommun en behovsstruktur som är fyra procent högre än rikssnittet och därför får kommunen ett bidrag på 218 miljoner kronor. Därutöver finns bland annat en regleringspost som är skillnaden mellan statens generella statsbidrag och sektorns bidrag från främst inkomst- respektive kostnadsutjämnings. Regleringsposten påverkas framför allt av ändrade nivåer av det generella statsbidraget. Under kommunal utjämnings redovisas även intäkter från kommunala fastighetsavgiften.

Huddinges standardkostnad inom LSS-utjämnings (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) är lägre än genomsnittet för riket och för år 2025 beräknas en avgift på 171 miljoner kronor. Den kommunala fastighetsavgiften 2025 beräknas preliminärt till 223 miljoner kronor, en ökning med 11 miljoner kronor jämfört med 2024.

Resultatutjämningsreserv

Huddinge kommun har avsatt 736 miljoner kronor i en resultatutjämningsreserv. Reserven är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bedömer att det underliggande skatteunderlaget ökar mer än det tioåriga genomsnittet. Därmed är det enligt Huddinge kommuns riktlinjer inte möjligt att använda resultatutjämningsreserven 2025.

Från och med 2024 är det på grund av ny lagstiftning inte längre möjligt att reservera medel till resultatutjämningsreserven. I stället ges möjlighet att införa en så kallade resultatreserv, som ger kommunen större frihet att bestämma när reserven får användas.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av räntor och borgensavgifter på utlåning och vidareutlåning till kommunala bolag, räntor på banktillgodohavanden eller annan placering av likviditetsöverskott, samt utdelning från kommunala bolag. I ekonomiplanen är det inräknat 6 miljoner kronor i utdelning från Södertörns Energi AB för 2025, och 6 miljoner kronor för 2026 och 12 miljoner kronor för 2027.

De finansiella kostnaderna består främst av räntor på den upplåning som görs av kommunens internbank för vidareutlåning, finansiella kostnader för pensionskulden samt indexuppräknings avseende åtaganden kopplade till medfinansiering. Sammantaget har budgeten för finansnettot 2025 beräknats till 97 miljoner kronor att jämföra med -6 miljoner kronor i budgeten för 2024. Skillnaden mellan åren förklaras av sjunkande pensionskostnader. Finansnettot påverkas positivt av att högre räntor innebär ett bättre utfall för kommunens vidareutlåning, samtidigt som räntekostnaderna ökar för bolagen. Finansiella kostnader för pensionskulden beräknas till 63 miljoner kronor 2025, 21 miljoner kronor 2026 och 52 miljoner kronor 2027.

Nämndernas budgetramomräkningar

Kommunens budgetmodell bygger på flera omräkningsprinciper. Bland annat justeras nämndernas budgetramar utifrån befolkningsprognosens volymer.

Tabell 4 – Volymförändring (mnkr) jämfört med föregående år

	2025	2026	2027	Summa
Kommunstyrelse	-0,8	0,9	1,0	1,1
Förskolenämnd	-34,4	-17,2	-14,1	-65,6
Grundskolenämnd	-29,1	-16,3	-14,6	-60,1
Gymnasie och arbetsmarknadsnämnd	7,7	3,6	1,8	13,1
Socialnämnd	-1,0	1,2	1,4	1,6
Vård- och omsorgsnämnd	28,3	28,8	32,6	89,8
Kultur- och fritidsnämnd	-0,2	0,3	0,3	0,4
Natur- och stadsmiljönämnd	1,4	0,1	0,1	1,6
Bygglovs- och tillsynsnämnd	-0,1	0,1	0,1	0,1
Revision	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Budget/plan	-28,2	1,5	8,7	-18,0

Under senare år har den faktiska befolkningsutvecklingen varit lägre än prognosticerat. Detta har gjort att nämnderna fått kompensation för en större målgrupp än vad nämnderna faktiskt haft att hantera. Hitintills har inte någon volymavstämning gjorts under löpande år. Mot bakgrund av den stora osäkerhet som råder beträffande befolkningsutvecklingen bör volymavstämningar göras i samband med helårsprognoserna per april och augusti. För nämnder med kraftiga volymavvikelser kan de ekonomiska ramarna komma att justeras.

Dessutom kompenseras vissa nämnder för tillkommande lokalkostnader. Det innebär att exempelvis grundskolenämnden med automatik kompenseras för ökade hyreskostnader när en ny skola tas i bruk. Nämnderna kompenseras också för höjda hyror för Huddinge Samhällsfastigheters lokaler de år som hyran höjs, vilket inte sker 2025.

Därtill kompenseras nämnderna symmetriskt för ändrade pensionskostnader. Nämnderna har således blivit fullt ut kompenserade för de höjda pensionskostnaderna 2023 och 2024. På motsvarande sätt minskar nämndernas kompensation när pensionskostnaderna nu sjunker 2025. För nämnderna är detta alltså ett nollsummespel.

Till sist fördelas som grundprincip de statsbidrag som kommunen erhållit genom finansieringsprincipen till berörd nämnd för tillkommande uppgifter. Om berörd nämnd redan kompenserats, så fördelas statsbidraget inte ut till nämnden.

Regeringens budgetproposition innehåller ett antal regleringar enligt finansieringsprincipen. Vissa regleringar är kopplade till den nya socialtjänstlagen, vilket socialnämnden redan erhållit budgetramhöjningar för.

Lokalresursplanen

Lokalresursplanen innehåller uppdrag och förstudier för att möta nämndernas framtida lokalbehov. Kommunens verksamhetslokaler och verksamhetsanläggning ska bidra till en ändamålsenlig, effektiv och sund verksamhetsmiljö som skapar förutsättning för hög produktivitet och kvalitet i kommunens verksamheter.

Förändringar i befolkningsstrukturen i Huddinge kommun innebär att efterfrågan av offentligt finansierad service förändras kontinuerligt. Det behövs en bra balans mellan behov, tillgång och efterfrågan av lokaler för kommunens verksamheter.

Lokalresursplaneringen behöver vara flexibel och utgå från såväl korta som långa behovsanalyser. Lokalresursplanen innehåller uppdrag och förstudier för att möta nämndernas framtida lokalbehov. Därutöver finns investeringsprognos för lokalprojekt som har beslutade inriktnings- eller genomförandebeslut.

Lokalprojekt med beslut	Projekt-prognos	Upparbetat tom 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Kommunhus och bibliotek Paradisbacken	1 192,0	150,9	234,4	379,3	359,0	68,4	0,0
Drifthus	130,0	8,4	34,2	58,4	29,0	0,0	0,0
Ny idrottshall och simhall Huddingehallen	1 498,0	35,0	40,0	234,0	527,5	454,0	207,5
Solfagraskolan inkl. fotbollsplan	497,5	20,8	91,0	129,0	178,0	78,7	0,0
Totalt	3 317,5	215,1	399,6	800,7	1093,5	601,1	207,5

Huddinge Samhällsfastigheter AB har även andra investeringar som kan bli hyresgrundande. I detta ingår både preliminära investeringsutrymmen för pågående och kommande projekt som förväntas erhålla inriktningsbeslut under budgetperioden 2025–2029. Här inryms LSS-boende i Nytorp, hyresgästanpassning och underhåll av Kungsklippeskolan, Solfagraskolans sporthall, grundskola och sporthall i Kungens kurva, LSS-boende i Lövstastigen och Driftshuset.

Övriga projekt	Projekt-prognos	Upparbetat tom 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investeringsutrymme pågående/kommande projekt utan inriktningsbeslut	631,2	7,1	82,5	107,9	199,0	159,4	75,2
Underhåll aktivering	250,0	0,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
Mindre hyresgästanpassningar	75,0	0,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Kontinuitetsplanering	56,2	18,7	18,5	9,5	9,5	0,0	0,0
Energieffektivisering	91,7	2,9	35,2	49,6	3,9	0,0	0,0
Totalt	1 433,5	34,2	237,2	309,0	401,5	276,4	175,2

Plan för samhällsbyggnad

Plan för samhällsbyggnad (se bilaga) beskriver arbetet med nuvarande samhällsbyggnadsprojekt och dess konsekvenser och utgör underlag för beslut kring vilka typer av samhällsbyggnadsprojekt som behövs för att öka måluppfyllelsen. Planen innehåller förslag på 17 nya investeringsprojekt där planering påbörjas under 2025 och den samlade investeringsvolymen bedöms uppgå till cirka 600 miljoner kronor. Tillkommande exploateringsprojekt redovisas inte i planen utan dessa startas med separata ärenden under året.

I bilagan redovisas även förväntade kassaflöden från investerings- och exploateringsprojekten kommande fem åren för portföljen av pågående samhällsbyggnadsprojekt. Kommande femårsperiod förväntas investeringsvolymerna

vara högre än de senaste åren till följd av stora investeringar i bland annat Flemingsberg, Storängen och Vidja. Även exploateringsinkomsterna förväntas vara höga till följd av den exploatering som sker bland annat i ovan nämnda områden. Det bör understrykas att det rådande konjunkturläget medför en större osäkerhet i prognoserna. Tre projekt avslutas 2025: Udden 8, Klockarbacken 10 och Rosenhill.

Exploateringsverksamhet

Det resultatpåverkande utfallet från exploateringsverksamheten består av nettointäkter från markförsäljningar, intäkter i form av gatukostnads- och exploateringsersättning för investeringar i allmänna anläggningar samt nettokostnader för framtagande av detaljplaner och planprogram.

Resultatet från exploateringsverksamheten är i ekonomiplanen beräknat till en nettointäkt om 365 miljoner kronor för perioden 2025–2027. För 2025 budgeteras ett utfall om totalt 75 miljoner kronor varav 40 miljoner kronor avser nettointäkter från markförsäljning, 50 miljoner kronor avser gatukostnads- och exploateringsersättning och -15 miljoner kronor nettokostnad för framtagande av detaljplaner och planprogram.

Avskrivningar

Avskrivningar till följd av samhällsbyggnadsinvesteringarna och kommunens övriga investeringar uppgår till 264 miljoner kronor 2025 och förväntas öka med 20 miljoner kronor per år över planperioden. Det motsvarar mellan 7 och 8 procent ökning per år och förklaras av höga investeringsvolymerna.

Utredningar/uppdrag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utöka nuvarande felanmälningsystem för att även kunna hantera externa aktörer.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med grundskolenämnden och socialnämnden upprätta en särskild handlingsplan för minderåriga som riskerar att dras in i gängkriminalitet.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur äldreperspektivet i de kommunala processerna kan belysas. Arbetet bör resultera i en nulägesbeskrivning samt ske i dialog med berörda aktörer

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett förslag på hur olika evenemang inom kommunkoncernen kan stödjas och spridas i hela kommunen. Syftet är att möjliggöra för fler invånare att delta samt synliggöra kommunens traditionella kultur och geografi.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett förslag på hur kommunkoncernen kan intensifiera arbetet mot välfärds-kriminalitet inklusive angränsande delar som exempelvis bidragsbrott och otillåten påverkan.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med kultur- och fritidsnämnden och natur- och stadsmiljönämnden förtydliga processen för utbyggnad och förvaltning av spontanidrottsplaner, inklusive utegym. I ett andra steg får kultur- och fritidsnämnden i uppdrag ta fram strukturprogram detsamma.

Parallellt med föregående uppdrag får kommunstyrelsen i uppdrag ta fram ett samlat program för offentliga mötesplatser såsom torg, parker, lekplatser och badplatser.

Kommunstyrelsen får i uppdrag redogöra för hur kommunen kan intensifiera arbetet med att öka antalet företagsetableringar.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder och bolag ta fram en handlingsplan för Vårby gårds framtida utveckling med utgångspunkt i framtagen utvecklingsplan och med fokus på social hållbarhet.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med bygglovs- och tillsynsnämnden genomlysna processer och rutiner inom ramen för samhällsbyggnadsprocessen i syfte att minimera risken för att kriminella aktörer gynnas.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomlysna kommunens nämnd- och förvaltningsorganisation i syfte att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv organisering och styrning för att framtidssäkra välfärden. Uppdraget avrapporteras våren 2026.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med Huddinge samhällsfastigheter AB utreda koncernens framtida innehav och förvaltning av naturvårdsfastigheter, kulturhistoriskt betydelsefulla fastigheter och arrendegårdar ur ett ekonomiskt hållbart perspektiv

Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en översyn av användningen och kostnaderna för inhyrda konsulter.

Förskolenämnden

Förskolenämnden får i uppdrag att ta fram riktlinjer för att Huddinges kommunala förskolor ska följa Skolverkets riktlinjer om storlek på barngrupper.

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden får i uppdrag att etablera en kommunövergripande verksamhet på fysisk plats för skolåtergång.

Grundskolenämnden får i uppdrag att utreda behov av och förutsättningar för inrättandet av kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper på en eller flera platser i kommunen.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utreda en kommunal platsbank som samlar sommarjobb från privata aktörer.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utreda kommunens nuvarande regler för försörjningsstöd samt att ta fram förslag för hur de ska kunna anpassas till lagens miniminivå samt införa fler oanmälda hembesök.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att göra en översyn av studie- och yrkesvägledningen i kommunens skolor. Översynen syftar till att säkerställa att vägledningens uppdrag strävar mot en effektivare kompetensförsörjning och att verksamheten är dimensionerad för att möta kommunens behov.

I syfte att öka antalet ungdomar som återgår till studier och/eller arbete får gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) påskynda övergången till mer kunskaps- och evidensbaserade metoder och systematiska uppföljningar.

Socialnämnden

Socialnämnden får i uppdrag att kartlägga av våld i nära relationer gällande antalet vuxna och barn som utsätts för, eller bevittnar, våld i hemmet.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utreda Huddinge kommuns fritidsgårdars brottsförebyggande effekt.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för hur antalet konstgräsplaner samt idrottshallar ska kunna utökas till Stockholms läns genomsnitt per invånare.

Bygglovs och tillsynsnämnden

Bygglovs- och tillsynsnämnden får i uppdrag att göra en översyn av taxor och avgifter med utgångspunkt att minska handläggningstider och avgifter samt bli mer överensstämmande med närliggande kommuner.

Natur- och stadsmiljönämnden

Natur- och stadsmiljönämnden får i uppdrag att ta fram en plan för hur Huddinge kommun ska kunna öka andelen livsmedel som produceras inom kommunen.

Natur- och stadsmiljönämnden får i uppdrag att genomföra en förstudie för att utreda förutsättningarna för att ta fram ett strukturprogram för natur och friluftsliv.

Natur- och stadsmiljönämnden får i uppdrag att utreda alternativ för framtida användning av Björksättra gård.

Natur- och stadsmiljönämnden får i uppdrag utreda vilka ytterligare gång- och cykelvägar som är mest lämpliga för sopsaltning samt utreda om sopsaltning bör upphöra på vissa gång- och cykelvägar.

Natur- och stadsmiljönämnden får i uppdrag att påbörja ett treårigt projekt med att plantera träd i stadsmiljö.

Kostnadseffektiv kvalitet

Huddinge kommun står inför ett omfattande omställningsarbete. Dels förväntas en avsevärt lägre befolkningstillväxt. Detta påverkar särskilt målgruppen barn och unga, vilket kommer att öka behovet av en god anpassningsförmåga inom framför allt förskole- respektive grundskolenämndens verksamheter. Dels planeras flera stora nyinvesteringar i bland annat kommunhus, simhall, idrottshall och bibliotek. Detta är i huvudsak nyinvesteringar som behövs oavhängigt befolkningsutvecklingen. Därutöver står Huga Bostäder inför betydande reinvesteringar av sitt bostadsbestånd.

För att Huddinge ska klara de framtida demografiska utmaningarna behöver verksamheterna effektiviseras på ett långsiktigt hållbart sätt. Det långsiktiga målet med effektiviseringsarbetet är att behålla en god kvalitet i verksamheterna samtidigt som varje skattekrona används på bästa möjliga sätt.

En verksamhet bedöms ha en högre effektivitet om den med samma mängd resurser når bättre verksamhetsresultat eller om verksamheten med färre resurser når samma eller bättre verksamhetsresultat. Effektiviteten handlar helt enkelt om hur väl verksamheten lyckas omvandla sina resurser till verksamhetsresultat.

Jämförelsekommuner som metod för att hitta eventuella effektiviseringsutrymmen

Genom att verksamheterna analyserar både kostnader och verksamhetsresultat och jämför nuläget och utvecklingen över tid med de kommuner som har en högre effektivitet ges en utgångspunkt för mer djupgående analyser. De djupgående analyserna ska leda till beslut om rätt åtgärder så att förändringen blir långsiktigt hållbar ur samtliga hållbarhetsdimensioner.

Huddinge har följande jämförelsekommuner:

- Haninge, Järfälla, Nacka Sollentuna, Stockholm, Österåker och genomsnittskommunen i Stockholm län

För de verksamheter som har möjlighet ska jämförelsen alltid kompletteras med en grupp kommuner som har liknande förutsättningar att bedriva den specifika verksamheten.

Digitalisering

Ett centralt område för att möta ovanstående utmaningar är genom digitalisering. Huddinge kommun har tre målområden för digitalisering: tillgänglig digital service, smartare arbetsätt, och en mer möjliggörande teknik. Fokus är att tillvarata invånarens, företagarens och besökarens behov av enkla och tillgängliga tjänster. Internt är målsättningen att nå effektivisering i arbetsprocesser, uppmuntra till ett innovativt klimat, samt säkerställa ökad funktionalitet och säkerhet i kommunens IT-miljö och de tekniska plattformarna.

Huddinge kommun arbetar med en styr- och samverkansmodell för digitalisering. Digitaliseringen planeras, prioriteras samt operationaliseras genom objektplanerna utifrån verksamheternas behov, där bland annat digitaliseringens målområden utgör en gemensam riktning för prioritering. Under 2025 finns en kommungemensam riktning för att fortsätta undersöka vilka möjligheter som AI (artificiell intelligens) kan ge, ökat

nyttjande av tjänster som digital post för digitala flöden hela vägen till medborgarna, effektivare tillståndsprocesser samt att öka Huddinge kommuns förmåga för analys av data.

Kontinuerlig översyn av kommunens kostnader och strukturerade besparingar på onödiga utgifter

Huddinge kommun har historiskt använt sig av generella effektiviseringskrav för nämnderna, det vill säga att nämnderna förväntas minska sina utgifter med ett visst procenttal varje år. Medan metoden är pedagogisk ur ett politiskt perspektiv medför den vissa brister. Det kan exempelvis leda till att effektiviseringarna sprids ut över tid för att nämnden ser en risk för framtida underfinansiering eller att nämnder inte får nödvändig finansiering eftersom ytterligare effektivisering inte är möjlig.

För att nämnderna i så hög utsträckning som möjligt ska kunna omvandla sina resurser till verksamhetsresultat krävs det en tydligare struktur, där åtgärder redovisas och följs upp. Det vill säga att varje effektivisering innehåller dels den initiala kostnaden, dels den förväntade besparingen. Genom att växla till detta arbetssätt ökar incitamenten för nämnderna att hitta så stora effektiviseringar som möjligt, samtidigt som risken för underfinansiering minskar.

Mål och vision för Huddinge

Huddinge kommuns strategiska arbete sker genom en kedja med vision, mål och delmål, aktiviteter samt indikatorer. Detta behövs för att uttrycka en politisk vilja, målsättning och inriktning för kommunen. Till följd av återkommande brister i implementering och uppföljning gällande strategin finns dock flera skäl att förändra och förbättra dess nuvarande utformning. Kommunen kommer att behöva implementera nya processer, på ett övergripande plan, för att säkerställa genomförandet av nödvändiga aktiviteter och uppfyllandet av indikatorer. Det nuvarande arbets sättet bidrar inte heller till en effektiv uppföljning.

När vision, mål och gemensamma värderingar inte är konkret formulerade ökar risken för att arbetet i verksamheten inte går i samklang med invånarnas vilja samt försvårar kommunfullmäktiges uppföljning.

Övergripande målstruktur

Syftet med mål- och resultatstyrning är att sätta övergripande mål för kommunens nämnder och bolag som ger dem möjlighet att välja vilka åtgärder som behöver appliceras för att uppnå målen. För att detta ska fungera behövs tydliga styrsignaler för vad verksamheten ska göra, vilka mål som ska uppnås och vad det innebär att uppnå målet. När tolkningsutrymmet för måluppfyllelse blir för stort förlorar målen delar av sitt syfte, i stället för att leda till resultatförbättring genom förbättrad verksamhet riskerar det att leda till resultatförbättring genom förändrad måltolkning.

Nåbara mål, visionära mål och inriktningsmål

Den internationellt mest spridda standarden för hur mål ska formuleras utgår från akronymen SMART (Specifika, Mätbara, Accepterade, Realistiska och Tidsatta) och är bland annat den målstruktur som Ekonomistyrningsverket använder. Syftet är att det vid formuleringen av målen ska framgå hur de mäts och var den nåbara ribban ska placeras. Såväl framtagandet av indikatorer som insamlingen av data enligt indikatorerna behöver vara klart innan man kan formulera mål enligt SMART-kriterierna.

Visionära mål refererar till idealistiska eller utopiska tillstånd, det vill säga något som ligger väldigt långt bort och som snarare kan närmas än uppfyllas. Där målet är att insamlad data ska visa att det faktiska tillståndet har flyttat sig mot målets önskade tillstånd. Inriktningsmål kan matchas snarare än uppfyllas, där insamlad data ska visa att den faktiska utvecklingen är i linje med målets önskade riktning.

Genom kommunfullmäktiges mål ska det kunna förväntas att förvaltningarna har vidtagit sådana åtgärder att "smarta" mål blir uppfyllda, visionära mål blir närmade och inriktningsmål blir matchade.

Huddinges nuvarande målstruktur

Den övergripande visionen – att Huddinge ska vara en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län att bo, besöka och verka i – är som utgångspunkt sund. Det som däremot saknas är hur detta ska mätas. Är det att ha den mest kostnadseffektiva organisationen? De nöjdaste invånarna? Högst ranking för olika intressegrupper? När detta inte är fastställt på förhand är det omöjligt att avgöra om vi rör oss i rätt riktning, eller fel riktning.

Visionen är grunden för målstrukturen, med en otydlig vision följer en oklar målstruktur. Beroende på vad som avses med visionen kan nuvarande målstruktur antingen anses arbeta för visionen, eller mot visionen.

Därutöver har Huddinge kommun gemensamma kärnvärden som avser att prägla all verksamhet, som sägs bidra till att uppnå kommunens vision – men där utfallet i många fall tycks innebära något annat. Kommunens kärnvärden om mod, omtänksamhet, driv och mångfald, som tillsammans bildar en målstruktur och bryts ner till delmål har i många fall inte lyckats väl utan snarare riktat kommunens arbete bort från kärnverksamheten. Sverigedemokraternas bedömning är att kommunens nuvarande mål och visioner måste göras om samt kompletteras med nya nyckelindikatorer på flera områden i syfte att ge hela kommunkoncernen bättre möjligheter att förbättra och kostnadseffektivisera sitt arbete.

Den nuvarande visionen och tillhörande delmål, indikatorer och nyckeltalsnivåer är suboptimalt utformade.

En oklar koppling mellan vision och mål

För att uppnå visionen har kommunfullmäktige antagit nio delmål med tillhörande indikatorer samt målvärden. Varje kommunal nämnd har till uppgift att utarbeta konkreta verksamhetsmål kopplade till de av kommunfullmäktige beslutade delmålen. Nämnderna ska styra och kontrollera att förvaltningarna genomför det som beslutats.

För att underlätta uppföljning, analys och bedömning av om kommunkoncernen är på rätt väg mot målen kompletteras varje mål med ett begränsat antal indikatorer. Dessa är dock återkommande bristfälliga i sin nuvarande form vad gäller konkret koppling mellan övergripande mål och mätbara indikatorer. Mål omvandlas inte till mätbara delar på ett tillfredsställande sätt, vilket skapar osäkerhet kring vilka aktiviteter som faktiskt ska utföras för att nå målen. Därutöver framstår vissa av de föreslagna indikatorerna som olämpliga eller orealistiska, och det förefaller saknas begripliga resonemang bakom valen.

I delmålen finns det återkommande negativa tendenser i flera avseenden. Huddinge har i mål och budget för avsikt att jämföra sin verksamhet med andra kommuner i Stockholms län – Haninge, Järfälla, Nacka, Sollentuna och genomsnittskommunen i Stockholms län. Alla förvaltningar förväntas analysera sina resultat och jämföra dem med dessa jämförelsekommuner. Tyvärr är det inte klart för alla nämnder vilka kommuner Huddinge ska jämföras med, och det är inte heller tydligt hur dessa jämförelser ska genomföras. Jämförelsearbetet tenderar som följd begränsas till att endast jämföra resultat, i stället för verktyg, metoder och processer.

Bevis för konkret måluppfyllelse saknas

Det finns fördelar med att kommunfullmäktiges mål är övergripande och brett formulerade, men det krävs då att de avgränsas utifrån det grunduppdrag och det regelverk som gäller för respektive nämnd och bolag.

Måluppfyllelsen överlag är god när det kommer till delmål. Men då det inte leder till ett närmande av det visionära målet indikerar detta att det finns en grundläggande brist i utformningen av delmålen eller en godtycklig bedömning till följd av bristfällig data.

Otydlig koppling mellan fullmäktiges och nämnders mål

Syftet med den övergripande målstrukturen är att nämnderna utifrån fullmäktiges mål ska ta fram egna mål och indikatorer. I flertalet fall har dock mål flyttats från mål och budget till verksamhetsplanen eller enbart omformulerats, vilket inte leder till en nödvändig specificering ur ett nämndperspektiv.

Kärnvärden som stjälpverksamheten

Huddinge kommuns nuvarande kärnvärden – *mod, omtänksamhet, driv och mångfald* – må låta bra på pappret, men kopplingen till kommunens verksamhet är i bästa fall otydlig och i värsta fall kontraproduktiv. En biblioteksverksamhet som frångår mål om att öka läsande för att i stället fokusera på normkritik kan anses modig, men de flesta skulle nog kalla det dumdrigt. En stadsplanering som sätter expansion före folklig förankring kan anses vara driven, men de flesta skulle nog kalla det arrogans. En äldreomsorg som inte ställer krav på att anställda behärskar svenska språket kan anses ha hög mångfald, men de flesta skulle nog kalla det för bristande kvalitet.

På flera olika områden är vi inte bara bland de sämsta kommunerna i hela Stockholms län utan blir också ständigt sämre. I de fall detta sker kan fenomenet inte förklaras av annat än att prioriteringarna av målen och åtgärderna är oklara och att det saknas tydlig kronologisk ordning för resursallokering. Denna brist i organisationens planering och målstruktur får då motsatt effekt och utgör ett hinder för det som i budgeten var avsikten. Nämligen att ställa invånarnas behov i centrum, vara resultatdrivande samt återkommande analysera hela kommunkoncernen.

En tydligare målstruktur

Sverigedemokraterna vill ha kvar visionen om att Huddinge ska vara en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län att bo, besöka och verka i. Men för att vi ska kunna nå dit föreslår vi en ny, och tydligare, målstruktur, som utgår från de tre målaspekterna: kvalitet, effektivitet och attityd.

Syftet med den nya målstrukturen är att vi ska sträva mot det visionära målet. Medan en relativ vision innebär att vägen dit inte är spikrak ändrar inte det grundförutsättningarna. Om Huddinge kommun levererar en verksamhet som är bland länets bästa, samtidigt som kommunalskatten är bland länets lägsta, så kommer invånare, arbetare och besökare sannolikt anse att kommunen sammantaget är en av länets bästa.

Tabell 5 – Ny målstruktur för Huddinge kommun

Ett tryggt, trivsamt och populärt Huddinge		
Kvalitet	Effektivitet	Attityd
En trygg kommun.	Effektiva verksamheter och ansvarsfull ekonomi.	Nöjda och trygga invånare.
En skola som skapar förutsättningar att lyckas.		Nöjda företag.
En omsorg som bryr sig.		Nöjda medarbetare.
En kommun att växa upp i.		
En arbetande kommun.		
En vacker kommun som växer i lagom takt.		

Nämnder och bolags planering

Strukturen ligger som ett paraply över nämnder och bolag och ska speglas i respektive planering. Viktiga signaler i mål och budgettexterna ska fångas upp liksom signaler från andra styrande dokument. Då kommunfullmäktiges mål är övergripande och brett formulerade krävs att de operationaliseras och avgränsas utifrån det grunduppdrag och det regelverk som gäller för respektive nämnd och bolag. Nämnder och bolag kompletterar sina formulerade mål med ett begränsat antal nämnd-/bolagsspecifika indikatorer samt sätter etappmål och målvärde avseende 2030 för dessa.

Kvalitetssäkrade mål och indikatorer

Mål och indikatorer ska i så hög utsträckning som möjligt förhålla sig till SMART-systemet. Indikatorer ska därutöver motiveras utifrån hur de bidrar till en ökad måluppfyllelse samt hur de mäter kommunens verksamhet i förhållande till övergripande trender i länet eller i Sverige.

Kvalitetssäkrad uppföljning.

I uppföljningen ska alla mål och indikatorer analyseras utifrån ett kvalitetsperspektiv. Indikatorer som visar sig sakna relevans för måluppfyllelsen ska ersättas. Stor vikt ska läggas vid att jämföra, analysera och förbättra våra arbetssätt. Kommunen måste arbeta smartare och lära av de kommuner som når bättre resultat men till samma eller lägre kostnad för kommuninvånarna.

Sverigedemokraterna anser att kommunen tydligare måste ange ansvar för att koppla internrapporteringen till målen, och öka användningen av modern teknik för effektiv datainsamling. För att hantera potentiella scenarier bör en förhandsanalys göras innan data samlas in, med planer för åtgärder om målvärden ej uppnås. Internrapporten bör även inkludera förklaringar till avvikelser eller bristande data.

För att minska klyftan mellan nuläge och mål bör kommunen genomföra särskilda insatser där glappet är särskilt stort. Genom att prioritera områden med större avstånd till målet kan kommunen snabbare närma sig önskade resultat.

Kommunfullmäktiges mål

Kvalitetsmål

Kvalitetsmålen syftar till att mäta objektiv data för kommunens verksamhet som bidrar till att uppnå visionsmålet.

En trygg kommun

Alla som bor eller vistas i Huddinge känna sig, och vara, trygga. Ingen ska vara rädd för att röra sig i kommunen, oavsett tid på dygnet eller tid på året. Huddinge ska uppfylla sina skyldigheter för att stärka tryggheten och motarbeta kriminalitet, både genom samverkan med myndigheter och genom egna insatser och resurser. Insatser för att motverka kriminaliteten ska implementeras i god tid. Näringsidkare ska känna sig trygga med att etablera och driva verksamhet i Huddinge.

Antalet anmälda brott ska minska i Huddinge och den upplevda och faktiska tryggheten ska stärkas genom fler ordningsvakter och trygghetskameror. Huddinge ska inte ha några utsatta områden.

Tabell 6 – Indikatorer "En trygg kommun"

	2022	2023	2024	Etappmål	Målvärde 2030
Anmälda brott per 10 000 invånare.	1 167	1 180	-	< 1 180	< 1 000
Kommunala ordningsvakter/väktare per 10 000 invånare	-	0,88	0,79	1,6	2,5
Kommunala trygghetskameror per 10 000 invånare.	-	19,4	26,4	>26,4	-
Antal utsatta områden.	3	3	3	3	0

En skola som skapar förutsättningar för att lyckas

Den kommunala grundskolan ska utgå från en enhetlig syn på verksamheten, som sätter trygghet och bildning i centrum. Kommunens utbildningsverksamhet ska baseras på beprövad erfarenhet och forskning. Tryckta läroböcker, papper och penna ska utgöra basen för undervisningen medan digitala verktyg kan användas som ett komplement eller hjälpmedel. Skoldagen i grundskolan ska vara mobilfri för att minska distraktioner och främja lärande och social interaktion. Rörelse och fysisk aktivitet ska vara ett stående inslag varje dag för att öka elevernas fysiska- och psykiska välmående och minska risken för ohälsa.

Tabell 7 – Indikatorer "En skola som skapar förutsättningar att lyckas"

	2022	2023	2024	Etappmål	Målvärde 2030
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, lägeskommun (%).	75,5	75,1	-	76,5	≥ 82
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun.	89,9	85,7	87,2	90,5	≥ 92
Elever i åk 9, meritvärde lägeskommun, genomsnitt.	242	238	240	245	> 250
Gymnasieelever med examen inom 4 år.	67,2	61,2	-	69	> 75

För att indikatorerna för "En skola som skapar förutsättningar att lyckas" ska kunna utgöra bra mätetal behöver de kompletteras med vissa kontrollindikatorer i uppföljningen, exempelvis utveckling i jämförelsekommunerna och avvikelser gentemot resultat på nationella provet. Detta för att väga upp för trender som kan finnas i länet eller landet samt förhindra att målet nås via omvägar (glädjebetyg).

En omsorg som bryr sig

Äldreomsorgen ska vara lyhörd och värna om den personliga integriteten. Huddinge ska möjliggöra en kontinuerlig och individanpassad äldreomsorg. Äldre som har levt ett helt liv ska ha rätt att göra sina egna val. Huddinge ska ha en äldreomsorg som präglas av hög kvalitet och tillräckligt med tid för både omsorgstagare och personal. Personaltätheten ska vara hög. Antalet olika kontakter som omsorgstagare har inom omsorgsverksamhet ska minskas. Funktionsvarierade, äldre och deras närstående ska kunna påverka den vård, service och omsorg som finns i Huddinge. De äldres individuella önskemål och preferenser ska respekteras.

I dag mäter vård- och omsorgsnämnden antal anställda, fördelning mellan heltids- och deltidanställda samt fördelning mellan män och kvinnor. Sverigedemokraterna ser ingen anledning att justera detta, däremot ser vi att det saknas ett mått i form av omsorgstagare per heltidsekvivalent. Vi ser också ett problem med att det inte presenteras statistik kring köhantering för vård- och omsorgsboende.

Tabell 8 – Indikatorer "En omsorg som bryr sig"

	2022	2023	2024	Etappmål	Målvärde 2030
Personaltäthet i den kommunala äldreomsorgen	-	-	-	-	-
Kötid inom särskilt boende.	-	-	-	-	-
Andel medarbetare med adekvat utbildning för uppdraget.	75,8	77,2	-	85	90

En kommun att växa upp i

Huddinge ska vara en kommun som barnfamiljer aktivt väljer. Det kräver förskolor med små barngrupper, goda möjligheter att kombinera småbarnslivet med arbetet samt bra förutsättningar för barn att ägna sig åt fritidsaktiviteter.

Genom att satsa på barn och ungdomars föreningsverksamhet skapar vi goda förutsättningar för att bygga en gemenskap över hela kommunen och en tydlig väg in i samhället för barn i utsatta områden.

Tabell 9 – Indikatorer "En kommun att växa upp i"

	2022	2023	2024	Etappmål	Målvärde 2030
Inskrivna barn per årsarbetare i förskola, kommunal regi.	5,2	5,3	-	< 5,6	< 5,0
Deltagartillfällen i idrottsföreningar antal/inv 7-20 år.	31,3	-	-	33	> 40
Antal besökare bibliotek.	2,5	2,5	-	> 2,5	> 4,0
Antalet barnbokslån per barn 0–17 år.	7,0	7,7	-	> 8	> 10
Valdeltagande i kommunvalet (%).	-	74,3	-	78	82

En arbetande kommun

Alla vuxna som kan arbeta ska arbeta. Jobbet är vägen in i samhället och ett välfungerande näringsliv är en förutsättning för en välfungerande och välfinansierad välfärd. Det ska därför finnas goda förutsättningar för företag att växa och därmed skapa nya arbetstillfällen i hela kommunen. Ett bra företagsklimat med god service och gott bemötande är viktigt för att uppmuntra och stötta företagsamheten och sysselsättningen i hela Huddinge. Regelbördan för företag och kostnader kopplade till tillstånd, tillsyn med mera ska minska.

Tabell 10 – Indikatorer "En arbetande kommun"

	2022	2023	2024	Ettappmål	Målvärde 2030
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, % av befolkningen.	0,56	0,52	-	< 0,52	< 0,50
Arbetslöshet i kommunen (%).	7,4	6,7	-	≤ 7,0	< 6,0
Arbetsplatskvot.	0,82	-	-	0,84	> 1,0

En vacker kommun som växer i en lagom takt

Huddinge behöver en tillräcklig byggtakt för att säkerställa kommunens åtaganden, men exploateringen måste ha fler värden än att bara skapa fler bostäder och arbetsplatser. Nybyggnation ska ta sin utgångspunkt i att Huddinges invånare ska ha nära till grönområden och ska ske med ett större inflytande från närboende för att skapa ett större folkligt stöd. Våningsantalet vid nybyggnation ska i huvudsak anpassas till den befintliga bebyggelsen i området.

Närheten till grönområden och goda förbindelser med Stockholm gör Huddinge unikt, det ska bevaras. Tillgången till sjöar är ytterligare en styrka, även om det är och har varit ett problem att säkerställa att de är tillräckligt rena. Denna tillgång bör förstärkas, med fler badplatser och mer service i anslutning till badplatserna.

Tabell 11 – Indikatorer "En vacker kommun som växer i en lagom takt"

	2022	2023	2024	Ettappmål	Målvärde 2030
Andel invånare som har max 300 meter till mindre grönyta eller park eller max 800 meter till större grönyta eller park*.	-	-	-	-	99
Sjöar med god ekologisk status (%).	50			50	100

*Från 2020 finns enbart uppdelad data för respektive avstånd, i senaste mätningen från 2020 var det 96,62 av invånarna som hade max 300 meter till grönyta eller park.

Effektivitetsmål

Om ett alltför stort och ensidigt fokus hamnar på kvalitetsmålen riskerar det att leda till att visionsmålet inte uppnås, exempelvis genom att kostnaderna i nämnderna stiger okontrollerat. Därför behövs det även effektivitetsmål.

Effektiva verksamheter och ansvarsfull ekonomi

Skattemedel ska användas effektivt och ansvarsfullt. En sund ekonomi är avgörande för att klara framtidens välfärd. Kommunen ska ha en tydlig ekonomisk styrning som möjliggör en lägre skattesats. Kommunens samtliga verksamheter ska ha en ekonomi i balans och systematiskt arbeta med effektiviseringar. De kommunägda bolagen ska ha god ekonomi som bidrar till att kommunkoncernens låneskuld hålls stabil. Taket för låneskulden ligger fast på 85 tkr per invånare.

Huddinge kommun ska välkomna en mångfald av aktörer som bidrar till att ge god välfärd för Huddinges invånare. I nya lokaler ska verksamheterna kunna bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt.

Genom ett effektivt och förstärkt upphandlingsarbete ska kostnaderna sänkas och framtida kostnadsökningar förebyggas.

Huddinge har på många områden högre kostnader än andra jämförbara kommuner. Stor vikt ska läggas vid att jämföra, analysera och förbättra vårt arbetssätt. Kommunen måste arbeta smartare och lära av de kommuner som når lika bra eller bättre resultat men till en lägre kostnad för kommuninvånarna. Lärande för förbättring ska genomsyra kommunens planering och uppföljning av verksamheterna.

Tabell 12 – Indikatorer "Effektiva verksamheter och ansvarsfull ekonomi"

	2022	2023	2024	Etappmål	Målvärde 2030
Nettokostnadsavvikelse i nämnd. Kommunalskatt.	- 19,77	- 19,47	- 19,47	- 19,37	I linje med jfm.k Genomsnitt län

Attitydsmål

Visionmålet om att vara topp 3 i länet är i stora drag ett attitydsmål. Huddinge kan ha den objektivt bästa verksamheten och en låg skatt utan att invånarna är nöjda. Syftet med attitydsmålen är att mäta invånarnas inställning till det arbete som sker. Medan kommunen har hög kontroll över kvalitets- och effektivitetsmål är kontrollen över attitydsmålen desto sämre. Däremot kan de tolkas som ett resultat av såväl kvalitets- som effektivitetsmål. När verksamheten levererar hög kvalitet till en låg kostnad bör detta rimligtvis avspeglas i invånares, besökares, näringsidkares och medarbetares uppfattning om kommunen.

Trygga och nöjda invånare

Tabell 13 – Indikatorer "Trygga och nöjda invånare"

	2022	2023	2024	Etappmål	Målvärde 2030
Andel invånare som upplever att kommunen är en bra plats att leva och bo på.	93,4	88,7	-	89	> 94
Andel invånare som skulle rekommendera andra att flytta till kommunen (%).	56	51	-	> 51	> 65
Placering, trygghet och säkerhet, SKR.	107	88	-	< 88	Topp 3 i länet
Andel invånare som är trygga utomhus i området där de bor när det är mörkt ute.	68,5	63,5	-	66	> 85
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS.	80	79	-	83	> 90
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%).	80	78	77	82	> 85
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%).	72	76	79	80	> 83
Andel invånare som är nöjda med utbud av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen (%).	64,6	62,9	-	67,0	> 75

Nöjda företagare

Tabell 14 – Indikatorer "Nöjda företagare"

	2022	2023	2024	Etappmål	Målvärde 2030
Placering, lokalt företagsklimat, SN.	186	175	135	< 135	< 50
Placering, lokalt företagsklimat, brott och otrygghet, SN.	262	281	286	< 200	< 100
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) – Totalt, NKI.	72	78	-	< 78	Topp 3 i länet

Nöjda medarbetare

Tabell 15 – Indikatorer "Nöjda medarbetare"

	2022	2023	2024	Etappmål	Målvärde 2030
Sjukfrånvaro (%).	8,5	7,8	-	< 7,6	≤ 6,0
Medarbetarengagemang (HME total nivå) (%).	80	81	-	81	> 82
Medarbetarenkät, arbetsrelaterad utmattning.					
Personalomsättning (%).	11,6	11,0	-	< 11,0	< 10,0

Nämnder

Kommunstyrelsen

Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders, och eventuella gemensamma nämnders, verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen. Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande, i samråd med nämnderna, följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige.

Tabell 16 – Driftbudget, kommunstyrelsen, tkr

Verksamhet	Budget 2024	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2025	Förändr tkr	Förändr %
Kommunstyrelsen	796 281	-759	-11 742	78 228	862 008	65 727	8,33 %
	Budget 2025	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2026	Förändr Tkr	Förändr %
Kommunstyrelsen	862 008	876	0	-14 806	848 078	-13 930	-1,6 %
	Budget 2026	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2027	Förändr Tkr	Förändr %
Kommunstyrelsen	848 078	1 015	0	-5 600	843 493	-4 585	-0,5 %

Ökad trygghet

För att stärka tryggheten i Huddinge kommun föreslår Sverigedemokraterna en kraftig ökning av såväl trygghetskameror som ordningsvakter samt dedikerade resurser för att stärka grannsamverkan.

Förslaget innebär en utökad ram om 20,7 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Fokus på kärnuppdraget

Kommunstyrelsen har ett brett ansvarsområde, detta har dock resulterat i en otydlighet kring vad kommunen faktiskt bör arbeta med och där kommunikation blivit allt viktigare, på bekostnad av resultat. Sverigedemokraterna vill därför se en bred genomlysning av kommunstyrelsens verksamhet i syfte att minska utgifterna. Exempel på funktioner som bör ses över är storleken på kommunikationsavdelningen, annonsering i sociala medier och tryckt press, utgivning av en egen tidning, tillhandahållandet av bilar för politiker och tjänstemän, utdelning av kommunala priser med mera.

Därutöver anser Sverigedemokraterna att de politiska partierna kan effektivisera sin verksamhet likväl som förvaltningen samt att arvoden för politiker som tjänstgör på betydande del av heltid står alltför långt ifrån den allmänna uppfattningen om vad som är rimligt. Vi föreslår därför att partistödet sänks med 25 procent och att heltidsarvode för förtroendevalda i ett första steg sänks med 10 procent.

Förslaget innebär en minskad ram om 23,2 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Tabell 17 – Övriga ramförändringar, KS, tkr

	2025	2026	2027
Avgifter förbund	100		
SBFF	1 100		
Miljöprogrammet	-500		
Nytt kommunhus	-10 000		
Kommunens vision	-1 000		
Arrangemang/evenemang	-500		
Ändrad internränta	-35 900		
Kapitalkostnader 2025	9 200		
Anpassningsmedel	759		
Microsoftlicenser	1 200		
Lokalvårdskostnader	20 000		
IT-säkerhet/outsourcing	16 400	-8 000	-1 400
Större infrastrukturprojekt förstudier detaljplaner	15 000		
Nytt kommunhus	5 000		
Ansvar för kommunövergripande frågor	20 000		
Övertagande av hyra, Sundby gård	1 400		
Språkkompetensutveckling	1 250		
HR-centralisering	16 633		
Nämnd och registratur flyttas från KFN	330		
Medfinansiering "Life Science Flemingsberg"	350		
Övertagen hyra tomställda lokaler	3 006	-3 006	
Kapitalkostnader 2024	-5 000		
Omställningsarbete inom skola och förskola	1 000		
Uppdrag, öka antalet företagsetableringar	500	-500	
Språkkompetens licenser	500		
Uppdrag, utbyggnad utegym, spontanidrott	300	-300	
Valorganisation, valet 2026	1 700		-1 700
Regionala stadskärnor och lokala centrum	4 000		
Civil beredskap	5 000		
Fullmäktige + förvaltningsorganisation	3 000	-2 000	-1 000
Insatser mot välfärds kriminalitet	2 800	-1 000	
Uppdrag, Utveckling Vårby gård handlingsplan	1 500		-1 500
Beställarorganisation fastighetsförvaltning	1 600		

Investeringar

Kommunstyrelsen tilldelas 271 miljoner kronor i investeringsram 2025. Av det utgör samhällsbyggnadsinvesteringarna 181 miljoner kronor där Vidja och Trafikplats högskolan är de största projekten. Övriga investeringar avser främst investeringsreserv för lokalförsörjning (50 miljoner kronor), reovering av bostadsrätter (12 miljoner kronor), och fiberuppkoppling (9 miljoner kronor). Kommunstyrelsen kompenseras för ökade kapitalkostnader till följd av samhällsbyggnadsinvesteringar vilket beräknas uppgå till 9 miljoner kronor 2025. Under 2025 avsätts även 4 miljoner kronor för bullerdämpande åtgärder vid förskole- och skolgårdar. Utbyggnaden av trygghetskameror och förbättrad gatubelysning i mörka och otrygga områden fortsätter under 2025 med en budget på 10 miljoner kronor.

Förskolenämnden

Förskolenämnden ansvarar för förskola, pedagogisk omsorg samt öppen förskola. Nämnden ansvarar även för tillsyn av dessa verksamheter.

Sverigedemokraterna anser att förskolans främsta uppgift är att stimulera och främja alla barns utveckling, nyfikenhet och livslånga lust att lära. Hänsyn ska tas till alla barns olika behov och förutsättningar och stöd ska ges för att alla barn ska utvecklas så långt som möjligt. Förskolan ska vara en plats för lek, gemenskap och övning i sociala samspel. Barnen ska ges grundläggande kunskaper om demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Förskolan ska lära ut respekt för djur och natur genom regelbunden vistelse i skog och mark samt grundläggande kunskaper om allemansrätten. Förskolan ska uppmuntra barnens läslust genom att ha högläsning i fysiska böcker redan från de lägsta åldrarna.

Förskolenämnden ska samverka med andra nämnder och myndigheter inom och utom kommunen i syfte att uppnå en effektiv och ändamålsenlig verksamhet för kommunen som helhet. Nämnden ska särskilt samverka med socialnämnden, samt vård- och omsorgsnämnden.

Tabell 18 – Driftbudget, förskolenämnden, tkr

Verksamhet	Budget 2024	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2025	Förändr tkr	Förändr %
Förskolenämnden	924 379	-34 389	-21 680	50 215	918 525	-5 854	-0,6 %
	Budget 2025	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2026	Förändr Tkr	Förändr %
Förskolenämnden	918 525	-17 179	0	0	901 345	-17 179	-1,9 %
	Budget 2026	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2027	Förändr Tkr	Förändr %
Förskolenämnden	901 345	-14 071	0	0	887 274	-14 071	-1,6 %

Tillskott för mindre barngrupper

När volymerna minskar sätter det press på förskoleverksamheten där risken är att förskolor läggs ner. Sverigedemokraterna ser i stället de sjunkande volymerna som ett tillfälle då kommunen kan intensifiera arbetet med att minska barngrupperna i förskolan. Vi föreslår därför att förskolenämnden kompenseras för de minskade volymerna.

Förslaget innebär utökad ram om 34,4 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Avgiftsfri månad i förskolan

För att avgifterna i förskolan ska vara mer rättvisa i förhållande till barnets närvaro och för att stärka barnfamiljernas ekonomi i tider där priser och räntor stigit föreslår vi att det införs en avgiftsfri månad i Huddinges kommunala förskolor.

Förslaget innebär en utökad ram om 7,5 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Pris- och lönekompensation

Medan Sverigedemokraterna ser att det finns fortsatta effektiviseringsåtgärder att tillämpa behöver det ske en kompensation för priser och löner som sannolikt kommer in

på en högre nivå än tidigare år. Därför förstärks nämnden med motsvarande en procent för löne- och prisökningar.

Förslaget innebär en utökad ram om 7,4 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Tabell 19 – Övriga ramförändringar, FSN, tkr

	2025	2026	2027
Specialpedagog, central	1 000		
Språkkompetens	1 875		
Microsoftlicenser	1 085		
HR-centralisering	-714		
Förändrade hyror	-2 366		

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden ansvarar för grundskola, skolbarnsomsorg, förskoleklass samt anpassad grundskola.

Grundskolenämnden ska samverka med andra nämnder och myndigheter inom och utom kommunen i syfte att uppnå en effektiv och ändamålsenlig verksamhet för kommunen som helhet. Nämnden ska särskilt samverka med socialnämnden, samt vård- och omsorgsnämnden.

Tabell 20 – Driftbudget, grundskolenämnden, tkr

Verksamhet	Budget 2024	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2025	Förändr tkr	Förändr %
Grundskolenämnden	2 140 457	-29 099	-48 139	50 009	2 113 228	-27 229	-1,3 %
	Budget 2025	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2026	Förändr Tkr	Förändr %
Grundskolenämnden	2 113 228	-16 337	0	1 432	2 098 323	-14 905	-0,7 %
	Budget 2026	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2027	Förändr Tkr	Förändr %
Grundskolenämnden	2 098 323	-14 642	0	2 000	2 085 681	-12 642	-0,6 %

Tillskott för ökad lärartäthet

Grundskolenämnden kompenseras för de minskade volymerna i syfte att öka lärartätheten. Därutöver tillförs ytterligare 10 miljoner kronor i syfte att stärka kvaliteten inom grundskolorna.

Förslaget innebär utökad ram om 39,1 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Fler lärarassistenter

Lärare bör spendera så mycket tid som möjligt med eleverna. Därför föreslår Sverigedemokraterna att det anställs fler lärarassistenter för att avlasta lärarnas administrativa uppgifter.

Förslaget innebär en utökad ram på 15,0 miljoner kronor 2024 års budget.

Pris- och lönekomensation

Medan Sverigedemokraterna ser att det finns fortsatta effektiviseringsåtgärder att tillämpa behöver det ske en komensation för priser och löner som sannolikt kommer in på en högre nivå än tidigare år. Därför förstärks nämnden med motsvarande en procent för löne- och prisökningar.

Förslaget innebär en utökad ram om 16,6 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Språkkompetens

I syfte att stärka språkkompetensen hos personal inom grundskola och fritids tillförs nämnden 1,0 miljoner kronor.

Digital modersmålsundervisning

Sveriges kommuner är skyldiga att erbjuda modersmålsundervisning från och med förskoleklass för elever som har ett annat modersmål än svenska. Den nuvarande formen för hur detta erbjuds i Huddinge kommun är dock väldigt kostsam och ineffektiv. Sverigedemokraterna föreslår därför att ersätta nuvarande system med att i stället erbjuda fjärrundervisning i modersmål vilket skapar mer lugn och ro, bättre resursfördelning, högre kvalitet och en lägre totalkostnad.

På längre sikt, då fjärrundervisning kan samordnas med flera kommuner, kan detta leda till en ännu större besparing för kommunen.

Förslaget innebär minskad ram om 15,0 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Central organisation för didaktisk utveckling

Alla elever i skolor drivna av Huddinge kommun ska få en likvärdig och god kunskapsgrund att stå på. Det innebär att Huddinge kommun ska ha ett gemensamt didaktiskt och pedagogiskt arbetssätt, som alla kommunala skolor arbetar efter. Arbetssättet ska ledas av en utvecklingsenhet vid grundskoleförvaltningen, som ansvarar för undervisningsplan, framtagning av prov, lektionsmaterial och fortbildning av kommunens lärare. Vid varje skola ska det finnas en förstelärare inom varje ämne, eller ämnesområde, som arbetsleder kommunens lärare i utförandet av den didaktiska planen.

Huddinges elever och vårdnadshavare ska kunna lita på att eleverna får en likvärdig utbildning med hög kvalitet. Skolan är också skyldig enligt lag att följa den nationella läroplanen. Att utforma centrala riktlinjer och en gemensam organisation för den didaktiska verksamheten kommer således att skapa trygghet och trovärdighet i att utbildningen håller högsta möjliga kvalitet på en likvärdig nivå. Systemet kommer hjälpa nya lärare att lära av de mer erfarna, och bli tryggare i sin yrkesroll. Det kommer också minska slumpfaktorn i undervisningens kvalitet.

Betygsinflation är ett tilltagande problem, där betyg höjs efter krav från elev eller vårdnadshavare. Det är dåligt både för den enskilda eleven, för skolsystemet trovärdighet och för kvaliteten på utbildningen. Genom ett gemensamt arbetssätt på Huddinges kommunala skolor kan betygsinflationen motverkas och följas upp inom den kommunala skolverksamheten. Betyg satta på felaktiga grunder kommer kunna upptäckas och följas upp, vilket leder till en högre trovärdighet i skolans betygssättning och till bättre uppföljning av skolornas faktiska resultat.

Förslaget innebär utökad ram om 3,0 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Tabell 21 – Övriga ramförändringar, GSN, tkr

	2025	2026	2027
Statsbidrag, digitala nationella prov	-886	-768	
Objektledare, digitalisering	1 000		
Specialpedagog, central	1 000		
Etablering av plats för skolåtergång	2 500	2 500	
Uppdrag, särskild undervisningsgrupp	300	-300	2 000
Ändrad internränta	500		
Microsoftlicenser	2 015		
HR-centralisering	-6 082		
Socioekonomisk fördelning	-10 000		

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, undervisning i svenska för invandrare (SFI) samt särskild utbildning för vuxna. Nämnden är också huvudman för all myndighetsutövning inom ekonomiskt bistånd inklusive dödsbouppteckning, tillhandahållandet av kommunala arbetsmarknadsåtgärder, mottagandet av vissa nyanlända samt handläggning av bostadsförturer av sociala och medicinska skäl.

Kärnan i den Sverigedemokratiska utbildningspolitiken för den kommunala gymnasieskolan är att utbildningen ska vara av hög kvalitet och bygga på en likvärdig och gemensam grund. Kommunpolitiken har ett stort ansvar för att säkerställa att en kvalitativ gymnasieutbildning, baserad på professionella värden och seriös didaktisk forskning, erbjuds till alla Huddinges ungdomar. Gymnasieskolan är ett delmål på vägen in i vuxenlivet där eleverna ska förberedas för högre studier eller yrkesliv. För att säkerställa att alla elever ges förutsättningar att klara gymnasieutbildningen krävs att skolorna erbjuder stöd i tillräcklig utsträckning.

Vuxenutbildningen ska hålla hög kvalitet och erbjuda möjlighet för den som läst ett yrkesförberedande program att senare i livet läsa in ämnen för högre studier. För att möta behovet hos en föränderlig arbetsmarknad fyller vuxenskolan en viktig funktion för omskolning.

Tabell 22 – Driftbudget, gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, tkr

Verksamhet	Budget 2024	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2025	Förändr tkr	Förändr %
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	820 757	7 711	-10 356	1 199	819 311	-1 446	-0,2 %
	Budget 2025	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2026	Förändr Tkr	Förändr %
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	819 311	3 608	0	-270	822 649	3 338	0,4 %
	Budget 2026	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2027	Förändr Tkr	Förändr %
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	822 649	1 807	0	244	824 700	2 051	0,2 %

Kommunal platsbank för sommarjobb

Unga behöver en bättre och enklare väg in i arbetslivet. Medan kommunala sommarjobb kan vara ett komplement för dem som av olika anledningar är i behov av anpassningar eller extra stöd visar utvärderingar att den breda tillämpningen har få, inga, eller till och med negativa effekter för de som deltar. För att stärka kontakten mellan ungdomar och näringslivet föreslås en utredning för att ta fram en kommunal platsbank för sommarjobb.

Förslaget innebär en utökad ram om 0,5 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Tabell 23 – Övriga ramförändringar, GAN, tkr

	2025	2026	2027
Statsbidrag, grundläggande behörighet yrkesprogram	1 265	-453	
Ökade lokalkostnader	1 908	683	244
Höjda programpriser, 2,8 %	7 000		
Microsoftlicenser	700		
HR-centralisering	-1 977		
Statsbidrag, förstärkning av SFI	303		
Effektivisering organisation	-5 000		
Justerad schablonersättning	-7 500		
Höjd riksnorm, ekonomiskt bistånd	1 200		
Lägre ekonomiskt bistånd	-1 200		
Kommunala aktivitetsansvaret	4 000		

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för samordningen av kommunens preventionsarbete samt för att bedriva ett förebyggande och uppsökande arbete där målsättningen är att nå individer innan problemen blivit för stora. Människor som har behov av hjälp ska få stöd att förbättra sin livssituation.

Sverigedemokraterna anser att samhällets viktigaste och mest grundläggande gemenskap är familjen. Starka och trygga familjer är en förutsättning för ett harmoniskt samhälle. Målet för politiken bör vara att stötta familjer, utan att inskränka på deras handlingsfrihet. Huddinge ska ha starka skyddsnet som stödjer barn i de fall föräldrarna sviker sitt ansvar eller inte har förmåga att ta hand om sina barn. Huddinge ska alltid sätta barnets bästa främst.

Socialnämnden har ansvar för kommunens individ- och familjeomsorg och erbjuder råd, stöd, vård och behandling till barn, ungdomar och vuxna med beroendeproblematik, våldsproblematik eller våldsutsatthet, kriminella avhoppare samt vuxna med psykisk funktionsnedsättning. För brukare inom socialpsykiatrins särskilda boenden och biståndsbedömd sysselsättning som har behov av hälso- och sjukvårdsinsatser, utförs dessa av vård- och omsorgsnämndens hälso- och sjukvårdsorganisation. I uppdraget ingår även mottagandet av ensamkommande barn samt ansvar för bidrag till verksamhetsanknutna frivilligorganisationer.

Tabell 24 – Driftbudget, socialnämnden, tkr

Verksamhet	Budget 2024	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2025	Förändr tkr	Förändr %
Socialnämnden	501 131	-1 049	-8 605	10 882	502 359	1 228	0,2 %
	Budget 2025	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2026	Förändr Tkr	Förändr %
Socialnämnden	502 359	1 209	0	0	503 568	1 209	0,2 %
	Budget 2026	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2027	Förändr Tkr	Förändr %
Socialnämnden	503 568	1 403	0	0	504 971	1 403	0,3 %

Ökad kvalitet

Det är viktigt att förtroendet för socialtjänsten stärks och att beslutade insatser har önskad effekt. För att säkerställa en hög kvalitet trots hög belastning samt att möjliggöra implementering av evidensbaserade metoder och systematisk uppföljning tillför vi medel för detta.

Förslaget innebär en utökad ram om 12,0 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Tabell 25 – Övriga ramförändringar, SN, tkr

	2025	2026	2027
Tillskott, volym åter	-3 000		
Kriminalitetssamordnare	800		
Statsbidrag	2 300		
Uppsökande tidiga insatser	2 000		
Kvalitetsförstärkning, flytt till reserverade medel	-10 000		
Volym av avsatta i reserverade medel 2025	5 000		
Microsoftlicenser	1 380		
Flytt, driftmedel från VON	402		

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, hälso- och sjukvård, kost- och dietfrågor samt färdtjänst för äldre människor och personer med motsvarande behov på grund av åldersrelaterade sjukdomar.

Vård- och omsorgsnämnden riktar sig till äldre och personer med autism eller autismliknande tillstånd, fysiska och/eller intellektuella funktionsnedsättningar samt deras anhöriga. Nämnden erbjuder olika former av stöd, service, vård och omsorg för att nämndens målgrupper ska kunna leva ett så självständigt och bra liv som möjligt. Nämnden ansvarar för hela processen från uppsökande arbete och utredningar av behov, till beslut, utförande, uppföljning och utveckling av insatser.

Insatserna utförs såväl i egen- som i extern regi. Nämndens hälso- och sjukvårdsorganisation utför även hälso- och sjukvårdsinsatser för socialnämndens brukare inom socialpsykiatrins särskilda boenden och biståndsbedömd sysselsättning för den som har behov av detta. Vård- och omsorgsnämnden har även ansvar för lagstadgade utredningar av färdtjänst och beslut om riksfärdtjänst och bidrag till verksamhetsanknutna frivilligorganisationer.

Tabell 26 – Driftbudget, vård- och omsorgsnämnden, tkr

Verksamhet	Budget 2024	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2025	Förändr tkr	Förändr %
Vård- och omsorgsnämnden	1 424 718	28 291	-25 756	39 704	1 466 957	42 239	3,0 %
	Budget 2025	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2026	Förändr Tkr	Förändr %
Vård- och omsorgsnämnden	1 466 957	28 824	0	-2 123	1 493 658	26 701	1,8 %
	Budget 2026	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2027	Förändr Tkr	Förändr %
Vård- och omsorgsnämnden	1 493 658	32 640	0	0	1 526 298	32 640	2,2 %

Utökad bemanning

Det behövs en ökad ambition för att kunna rekrytera ny personal samt ge befintlig personal goda förutsättningar att hantera arbetsdagen. Därutöver behöver verksamheten vidareutvecklas och implementera både styrande och stödjande processer och strukturer för att skapa förutsättningar för fortsatt omställningsarbete.

Förslaget innebär en utökad ram om 30,0 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Pris- och lönekompensation

Medan Sverigedemokraterna ser att det finns fortsatta effektiviseringsåtgärder att tillämpa behöver det ske en kompensation för priser och löner som sannolikt kommer in på en högre nivå än tidigare år. Därför förstärks nämnden med motsvarande en procent för löne- och prisökningar.

Förslaget innebär en utökad ram om 11,8 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Tabell 27 – Övriga ramförändringar, VON, tkr

	2025	2026	2027
Äldrevänlig kommun	-250		
Språkkompetens	1 875		
Microsoftlicenser	3 220		
HR-centralisering	-5 192		
Flytt, driftmedel till SN	-402		
Trygghetslarm, särskilt boende	800		
Statsbidrag, indragning stärkt rätt till personlig assistans	-2 163	-2 123	

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för verksamheterna bibliotek och konst, idrott och anläggning, ungdoms- samt kulturfrågor. Nämnden ansvarar för driften av anläggningar och lokaler inom verksamheterna, det vill säga idrotts-, fritids-, ungdoms- och kulturverksamhet. I nämndens ansvarsområde ingår även att främja folkhälsan för kommunens invånare och samordna kommunens insatser inom området. Nämnden ansvarar för att utveckla samverkan med det lokala föreningslivet, att samverka med och ge bidrag till verksamhetsanknutna föreningar och studieförbund, att besluta om stipendier och priser samt att samordna kommunens arbete med ungdomspolitik och stödja utvecklingen av ungdomsdemokratin.

Tabell 28 – Driftbudget, kultur- och fritidsnämnden, tkr

Verksamhet	Budget 2024	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2025	Förändr tkr	Förändr %
Kultur- och fritidsnämnden	292 758	-245	-3 344	16 893	306 062	13 304	4,5 %
	Budget 2025	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2026	Förändr Tkr	Förändr %
Kultur- och fritidsnämnden	306 062	283	0	-500	305 845	-217	-0,1 %
	Budget 2026	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2027	Förändr Tkr	Förändr %
Kultur- och fritidsnämnden	305 845	328	0	0	306 173	328	0,1 %

Förstärkning av föreningslivet

Ett starkt föreningsliv är en viktig brottsförebyggande åtgärd, utöver den folkhälsofrämjande aspekten. Att unga personer får samarbeta i lag för att uppnå ett gemensamt mål under en ledare är ett verktyg som är svårt att matcha på annat håll.

Vi föreslår därför att medel tillförs för att utveckla arbetet med tillgången till ändamålsenliga idrottslokaler och för att kommunen ska underlätta för barn och ungdomar att aktivera sig.

Förslaget innebär en utökad ram med 5,0 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Inkluderande kultur

För att stärka gemenskapen i kommunen föreslås att det tillsätts en programsamordnare för att skapa förutsättningar för fler firanden av svenska högtider och traditioner.

Förslaget innebär en utökad ram med 3,8 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Minskad ersättning till studieförbund

Kommunens skattemedel ska hanteras varsamt och eftertänksamt. Att kommunen finansierar vuxna och fullt friska invånares nöjesaktiviteter vänder vi oss emot. Därför föreslår Sverigedemokraterna att stöd till studieförbund enbart ska betalas ut för aktiviteter som riktar sig till barn och unga, äldre samt personer med funktionsnedsättning eller aktiviteter som anses tillföra något särskilt ur ett samhällsperspektiv. Islamistiska studieförbund ska aldrig tilldelas kommunalt stöd.

Förslaget innebär en minskad ram om 2,0 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Kultur som bär sina kostnader

Kulturen är en viktig del av samhället som berör inte bara utövarna utan kanske främst konsumenterna, det vill säga invånarna i Huddinge kommun. Att ställa krav på en viss grad av självständig försörjning för de kulturverksamheter riktat mot vuxna som kommunen finansierar är inte bara ekonomiskt försvarbart, utan det skapar också ett starkt incitament för dessa verksamheter.

Förslaget innebär en minskad ram med 2,0 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Regionalisering av avgifter, bibliotek

Medan det finns en poäng med att standardisera taxor och avgifter i förhållande till närliggande kommuner anser Sverigedemokraterna att Huddinge främst ska jämföra sig med Stockholms stad. Med anledning av detta föreslår vi att förseningsavgifterna justeras för att hamna på samma nivå som dem som Stockholms stad tillämpar.

Förslaget innebär en minskad ram med 0,2 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Tabell 29 – Övriga ramförändringar, KFN, tkr

	2025	2026	2027
Kulturskolan	1 000		
Meningsfull fritid	3 000		
Anpassningsmedel	245		
Microsoftlicenser	1 000		
Ökade kapitalkostnader	412		
HR-centralisering	-952		
Nämnd och registratur flyttas till KS	-330		
Stuvsta stationshus	1 005		
Utsälje idrottshall	5 408		
Sundby stall, ny hyra	1 005		
Utredning fritidsbibliotek		-1 000	
Fritidsbibliotek		1 000	
Utredning, fritidsgårdarnas brottsförebyggande effekt	500	-500	

Bygglövs- och tillsynsnämnden

Bygglövs- och tillsynsnämnden fullgör kommunens uppgifter som ankommer på byggnadsnämnd och uppgifter inom plan- och byggväsendet. Kommunstyrelsen har dock ansvaret för såväl översiktsplanering som detaljplanering. Bygglövs- och tillsynsnämnden handhar även frågor som angår den kommunala lantmäterimyndigheten samt kommunens, från myndighetsutövning, fristående mättnings-, och kartläggningsverksamhet. Nämnden ansvarar även för adress- och namnsättning samt spridning av geografisk information. Bygglövsverksamheten svarar för myndighetsutövning enligt plan- och bygglagen. Bostadsanpassningsverksamhetens uppgift är att utföra myndighetsutövning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Bygglövs- och tillsynsnämnden är den kommunala nämnd som ska fullgöra kommunens uppgifter enligt miljöbalken med tillhörande lagstiftning, som tillsynsmyndighet och prövningsmyndighet, med undantag för det som anges i reglementet för annan nämnd. Nämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt livsmedels- och foderlagstiftningen, strålskyddslagstiftningen, lagen om sprängämnesprekursorer.

Bygglövs- och tillsynsnämnden har också ansvar för tillstånds- och tillsynsuppgifter enligt spel- och alkohollagen, tillsyn av försäljning av folköl, tobak och liknande produkter, kontroll av försäljning av receptfria läkemedel utanför apotek samt yttrande till tillståndsmyndigheten avseende anordnande av automatspel. Lantmäteriafdelningen ansvarar för insamling och förvaltning av geografiska data. Verksamheten tar fram nya namn och adresser samt ajourhåller register av byggnader, fastigheter, vägar med mera.

Tabell 30 – Driftbudget, bygglövs- och tillsynsnämnden, tkr

Verksamhet	Budget 2024	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2025	Förändr tkr	Förändr %
Bygglövs- och tillsynsnämnden	59 813	-100	-2 729	5 484	62 468	2 655	4,4 %
	Budget 2025	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2026	Förändr Tkr	Förändr %
Bygglövs- och tillsynsnämnden	62 468	115	0	0	62 583	115	0,2 %
	Budget 2026	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2027	Förändr Tkr	Förändr %
Bygglövs- och tillsynsnämnden	62 583	134	0	0	62 717	134	0,2 %

Översyn av taxor och avgifter

Processerna för tillstånd och tillsyn, såsom bygglov, avfallshantering och liknande, är ofta komplexa och varierar avsevärt mellan olika kommuner. Vissa av grannkommunerna har i dag kortare handläggningstider i sina taxor, där Huddinge bör kunna ta lärdom.

Genom att harmonisera avgifterna och reglerna med andra kommuner i Stockholmsregionen blir det lättare för invånarna samtidigt som de interna processerna effektiviseras.

Bygglövs- och tillsynsnämnden får därför i uppdrag att göra en översyn av taxor och avgifter med utgångspunkt att minska handläggningstider och avgifter samt bli mer överensstämmande med närliggande kommuner.

Tabell 31 – Övriga ramförändringar, BTN, tkr

	2025	2026	2027
Tillsyn enskilda avlopp	-350		
Tillsyn små avlopp	1 100		
Intäktsbortfall öppna data (avgiftsfri geodata)	2 450		
Kvalitetssäkring av kommunens fastighetsgränser	550		
Avfallsbrottslighet och förorenade områden	650		
HR-centralisering	-1 716		
Microsoftlicenser	600		
Insatser mot välfärds kriminalitet	1 200		
AI-digitalisering	1 000		

Natur- och stadsmiljönämnden

Natur- och stadsmiljönämnden leder, samordnar och följer upp arbetet med utformning och framtagande av övergripande och strategiska mål och riktlinjer avseende, natur- och vattenvårdsfrågor i Huddinge kommun samt avfallshantering och kommunens ansvar som huvudman för kommunala renhållningsfrågor.

Nämnden ansvarar för förvaltning av kommunala anläggningar såsom gator, torg, parkeringar, parker, gång- och cykelvägar och övrig allmän platsmark. Nämnden ansvarar även för myndighetsutövning genom trafikhandläggning, parkeringsövervakning och flytt av fordon samt handläggning av ansökningar för schakttillstånd och trafikplaneringsplaner samt gatuinspektion.

Natur- och stadsmiljönämnden ansvarar för skötsel av naturreservaten i kommunen samt upplåtelse av kommunal mark med arrende eller annan nyttjanderätt inom de områden som förvaltas av nämnden. Nämnden har även i uppdrag att förvalta kommunens naturreservat och biotopskyddsområden samt övrig kommunägd naturmark och övriga områden som ingår i förvaltningsuppdraget. Uppdrag inom natur- och vattenvård enligt miljöprogrammet och övriga styrdokument ligger också inom nämndens ansvar. Vidare ansvarar nämnden för upplåtelse av arrendegårdar, mark, hyresobjekt samt jakt och fiskerättigheter inom kommunens markinnehav samt bedriver skydds jakt och viltvård.

Nämnden ger även rådgivning i energi- och klimatfrågor.

Tabell 32 – Driftbudget, natur- och stadsmiljönämnden, tkr

Verksamhet	Budget 2024	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2025	Förändr tkr	Förändr %
Natur- och stadsmiljönämnden varav vinterunderhåll	243 455 54 400	1 438 0	-1 088 0	28 300 5 100	272 105 59 500	28 650 5 100	11,8 % 9,4 %
	Budget 2025	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2026	Förändr Tkr	Förändr %
Natur- och stadsmiljönämnden varav vinterunderhåll	272 105 59 500	72 0	0 0	500 1 000	272 677 60 500	572 1 000	0,2 % 1,7 %
	Budget 2026	Volym	Pensions-justering	Anslags-justering	Budget 2027	Förändr Tkr	Förändr %
Natur- och stadsmiljönämnden varav vinterunderhåll	272 677 60 500	83 0	0 0	4 000 0	276 760 60 500	4 083 0	1,5 % 0,0 %

Förstärkt vägunderhåll

Huddinge har fortsatt ett problem med bristande kvalitet på vägarna. Sverigedemokraterna vill därför införa en potthålsgaranti för snabb lagning efter att en vägskada har inrapporterats.

Förslaget innebär utökad ram om 5,0 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Upprustning av Huddinges entréer

Sverigedemokraterna föreslår en ökad ambition vad gäller de offentliga områdena kring kommunens tunnelbane- och pendeltågsstationer, både gällande belysning och planteringar.

Förslaget innebär en utökad ram om 5,0 miljoner kronor jämfört med 2024 års budget.

Tabell 33 – Övriga ramförändringar, NSN, tkr

	2025	2026	2027
Vinterväghållning, nytt avtal	100		
Rent vatten/vattenstatus	-250		
Drift och underhåll, arrendegårdar	-900		
Miljöprogrammet, naturvårdande insatser	-900		
Miljöprogrammet, Kynäsberget	-300		
Miljöprogrammet, aluminiumfällning, Drevviken	-600		
Miljöprogrammet, inventering av sjöars status	-300		
Fällning av fosfor i Drevviken	-2 250		
Ändrad internränta	-8 900		
Kapitalkostnader 2025	7 900		
Nytt vinteravtal	5 000		
Indexuppräknings avtal	6 300		
Kapitalkostnader 2024	9 000		
Dämnet i trehörningen	1 000		4 000
Invasiva arter	1 700		
Naturvårdsinsatser utifrån reservatsbeslut	1 200		
Uppdrag 2026, sopsaltning		1 000	
Plan för ökad självförsörjning	500	-500	

Bolag och kommunalförbund

Här redovisas planering för de bolag där kommunen har ett betydande eller bestämmande inflytande.

Den kommande planeringsperioden präglas av omfattande investeringar i bolagen. Huvuddelen av investeringarna kommer att ske i de helägda fastighetsbolagen Huga Bostäder AB som planerar för såväl nyproduktion, renovering och upprustning av kommunala bostadsbeståndet, samt i Huddinge Samhällsfastigheter AB där omfattande lokalinvesteringar planeras. Det är särskilt viktigt att upprätthålla goda resultat i såväl kommun som bolag för att klara av att finansiera kommande investeringar och den demografiska utvecklingen. Bolagens resultat har sjunkit under senare år, vilket påverkar möjligheten att självfinansiera sina investeringar.

Huddinge Samhällsfastigheter AB

Huddinge Samhällsfastigheter AB ska äga, utveckla och förvalta sitt innehav av fastigheter för kommunala verksamheter på ett effektivt och serviceinriktat sätt för att tillgodose kommunens behov av ändamålsenliga lokaler. Bolaget ska som regel tillgodose kommunens behov av skolor, förskolor och andra verksamhetslokaler. Lokalerna ska utformas för att kunna nyttjas effektivt, vara tillgängliga och hållbara. Från och med 2025 ingår även uppdragsförvaltning av kommunala tillgångar i bolagets verksamhet.

Bolaget tillämpar självkostnadshyror mot kommunen vilket innebär att hyresavtalet och ramavtalet med kommunen är den största posten som påverkar bolagets resultaträkning. Andra faktorer är långsiktig räntenivå samt en kostnadseffektiv fastighetsförvaltning. Ett nytt ramavtal för hyressättning är framtaget och beräknas träda i kraft 2025. Inför 2025 har ägardirektiven uppdaterats, med bland annat uppdrag om övertagande av robust fastighetsdrift och ovan nämnda förvaltningsuppdrag.

Inför 2025 har ägardirektiven uppdaterats. Bland annat uppdras Huddinge Samhällsfastigheter AB att stärka det trygghetsfrämjande arbetet och att utreda en försäljning av vindkraftverken i Mörkåsen.

Investeringar

Huddinge Samhällsfastigheter planlägger flera stora investeringar under de kommande åren vilket innebär negativa kassaflöden. Under de kommande tre åren uppgår bolagets egenfinansiering till i genomsnitt 23 procent av investeringsvolymen. Siffran är relativt låg i förhållande till tidigare års nivåer vilket förklaras av stora förestående investeringar under budgetperioden och relativt låga resultatnivåer.

Investeringsbudgeten för 2025 uppgår till 687 miljoner kronor och för perioden 2026–2027 till 2 632 miljoner kronor. Av den sammanlagda investeringsvolymen förväntas upp till 2 561 miljoner kronor kräva extern finansiering, förutsatt att investeringarna genomförs enligt plan. Bland de större byggprojekten som ingår och planeras att byggstarta under planperioden finns Huddinges nya kommunhus, nytt huvudbibliotek samt ny simhall och multisportshall. Utöver nybyggnation har bolaget ett stort fokus på åtgärder för energieffektivisering under de kommande åren, vilka är en bidragande faktor till att de finansiella målen förväntas nås på sikt.

Huge Bostäder AB

Huge Bostäders affärsidé är: "Med människa och miljö i fokus äger, utvecklar och förvaltar vi bostäder och lokaler som ökar livskraften i Huddinge". Huge Bostäder äger cirka 8 000 hyresrätter samt kommersiella lokaler och stadsdelscentrum i Huddinge kommun. Bolaget är Huddinge kommuns allmännyttiga bostadsbolag. Den största posten som påverkar bolagets intäkter är hyresförhandlingen. Andra faktorer som påverkar bolaget är långsiktig räntenivå, hur framgångsrikt bolaget är i sin nyproduktion och hantering av renoveringsbehov samt en kostnadseffektiv fastighetsförvaltning.

Löpande drift och underhåll täcks av intäkterna på årsbasis. För Huge Bostäder budgeteras ett resultat på 13 miljoner kronor 2025, vilket är avsevärt lägre än tidigare år. Minskningen beror på bland annat på högre marknadsräntor och ökade underhållskostnader. Det senare förväntas dock minska takt med att större renoveringsprojekt genomförs. Det genomsnittliga resultatet 2021–2023 var 112 miljoner kronor per år.

Inför 2025 har ägardirektiven uppdaterats. Bland annat uppdras Huge Bostäder AB att genomföra byggandet av Kombohus i Vårby och utreda möjligheterna att bygga Kombohus i andra delar av kommunen, stärka det trygghetsfrämjande arbetet, skapa praktikplatser för gymnasieelever och upprätta en särskild bostadskö där Huddinges invånare får förtur.

Investeringar

Huge Bostäder AB planerar för såväl nyproduktion, renoveringar och stambyten av hyresbostäder vilket gör att investeringsbudgeten kommer att öka kraftigt kommande år. Det kommer att medföra att skulden ökar från nuvarande nivå (cirka 4 600 miljoner kronor). Under budgetperioden 2025–2027 planeras investeringar för sammanlagt 3 056 miljoner kronor varav upp till 2 178 miljoner kronor kan komma att lånefinansieras.

Investeringsbudgeten 2025 uppgår till 1 183 miljoner kronor varav upp till 900 miljoner kronor kan komma att lånefinansieras. Planerade upprustningar står för den större delen av framtida investeringar då det arbetet omfattar cirka 4 500 lägenheter. I upprustningsplanerna ligger tyngdpunkten på stambyten.

Södertörns Energi AB

Södertörns Energi ska i samverkan med ägarna främja energiförsörjningen genom distribution och produktion av fjärrvärme och kyla i Huddinge, Botkyrka och Salems kommuner i enlighet med fjärrvärmelagen. Bolaget, som ägs 50/50 av Botkyrka och Huddinge kommuner, är ett moderbolag och den operativa verksamheten sker dels i det helägda dotterbolaget Södertörns Fjärrvärme AB (SFAB) som ansvarar för distribution och försäljning, dels i intressebolaget Söderenergi AB (58 procent) som ansvarar för produktion av värme.

Klimatförändringar, energieffektivisering och ökad konkurrens från andra uppvärmningsformer bedöms leda till sjunkande värmeförbrukning hos kunderna på lång sikt. Inom ägarkommunerna finns omfattande långsiktiga planer för nybyggnation, och fjärrvärmens har en stark ställning. Sammantaget finns för fjärrvärmeverksamheten förutsättningar att bibehålla en stabil ekonomi, men det kommer att krävas utvecklingsinsatser inom prioriterade områden.

Prognosen för de närmaste åren är osäker men bolaget bedömer att bland annat fortsatt höga bränslekostnader, tillkommande skatter och ändrade regler för räntheavdrag kommer att påverka fjärrvärmeaffärens lönsamhet negativt och leda till högre värmepriser. I andra vågskålen ligger elprisutvecklingen och de fjärrvärmeleverantörer som även producerar el, vilket kommunens bolag gör, drar fördel av att ökade priser på värme ofta innebär ökade priser på el. Söderenergi AB som direkt påverkas av höga bränslekostnader förväntas göra nollresultat under de närmaste åren, för att sedan nå ett positivt resultat under budgetperiodens senare del.

Investeringar

Investeringar sker i dotterbolagen Södertörns Fjärrvärme och Söderenergi. Under perioden 2025–2027 förväntas den årliga investeringstakten totalt ligga omkring 150 miljoner kronor respektive 160 miljoner kronor per år. Eftersom kommunen, genom Södertörns Energi, äger 50 procent respektive 29 procent innebär det investeringar om 75 miljoner kronor respektive 46 miljoner kronor för Huddinges del. Huvudsakligen avses investeringar i ledningar, maskiner och tekniska anläggningar.

SRV Återvinning AB

SRV Återvinning AB (SRV) ägs av fem kommuner på Södertörn: Huddinge, Haninge, Botkyrka, Salem och Nynäshamn. Kommunerna har gett SRV i uppdrag att sköta insamling och hantering av hushållssopor. Bolaget verkar till största delen under självkostnadsprincipen och finansierar sin verksamhet riktad mot hushåll via avfallstaxan. Den delen av SRV:s verksamhet som riktar sig mot företag finansieras via avgifter.

Ägardirektiv för SRV är framtagna och beslutade i ägarkommunerna 2021. Av dessa framgår bland annat att bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 20 procent och högst 50 procent. Vid 2023 års utgång uppgick bolagets soliditet till 46,4 procent.

Investeringar

SRV står inför behov av investeringar i storleksordningen 65 miljoner kronor per år de kommande åren. Huvudsakliga belopp avser investeringar i fordon, byggnader för avfallshantering, markanläggningar samt maskiner och inventarier. På sikt planerar bolaget för en ny avfallshanteringsanläggning där både kapacitet och sorteringsförmåga utvecklas. Samtliga investeringar finansieras via taxor och avgifter. All eventuell upplåning i SRV sker med kommunal borgen.

Södertörns Brandförsvarsförbund

Södertörns brandförsvarsförbund är ett kommunalförbund som omfattar tio kommuner: Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. Under 2025 planerar dock Nacka kommun att träda ur förbundet och i stället bli en del av Storstockholms brandförsvarsförbund.

Södertörns brandförsvarsförbund har till uppdrag att alla invånare som bor, verkar och vistas i medlemskommunerna ska känna sig trygga och säkra. Verksamheten bedrivs på nio heltids- och tre deltidsstationer samt på nio brandvärn. På en av heltidsstationerna finns även Räddningscentralen Stockholms län som är en larm- och ledningscentral.

Verksamheten finansieras av kommunbidrag. För att nå en budget i balans krävs effektivisering och mycket stor kostnadsmedvetenhet. Förbundet behöver fortsätta arbetet med digitalisering och säkerhet för att garantera förbundets lagefterlevnad.

Förbundet påverkas av nya regelverk avseende pensionsvillkor och arbetstid. Detta påverkar både ekonomiskt och organisatoriskt och kommer innebära krav på förändrade arbetssätt framöver.

Investeringar

Förbundets investeringar uppgår till 30 miljoner kronor för 2025. Huvudsakligen avses fordon och övrig räddningsmateriel. För åren 2026 och 2027 förväntas investeringsvolymerna uppgå till 29 miljoner kronor respektive 28 miljoner kronor.

Kommunkoncernen

Med kommunkoncern menas kommunen samt de bolag och förbund där kommunen, ensamt eller med flera andra offentliga aktörer, har ett väsentligt inflytande eller där kommunens andel uppgår till minst 20 procent. De bolag som kommunen äger tillsammans med andra aktörer ingår i den samlade kommunkoncernen motsvarande den ägda andelen. Med kommunkoncernens resultat och ställning avses hela kommunkoncernen där Huddinge kommun tillsammans med tillhörande bolag inkluderas i en sammanställning.

Ägardirektiven styr bolagens uppdrag och verksamhet. Ekonomiska förutsättningar i budgetunderlaget 2025–2027 baseras på mål och budget för 2024–2026, ägardirektiv, uppdaterade prognoser under 2024 och bolagens affärsplaner avseende 2024. Resultatet bygger på en förenklad sammanställning (utan hänsyn till eventuella interna mellanhavanden eller andra justeringar).

Resultat

Tabell 34 – Resultatprognos före skatt, mnkr

	2025	2026	2027
Kommunen (inkl. exploatering och gatukostnadsersättning)	230	285	331
Huddinge Samhällsfastigheter AB	25	28	22
Huge Bostäder AB	13	35	37
Södertörns Energi AB*	2	16	27
Söderenergi AB*	0	0	0
SRV Återvinning AB*	14	14	14
Södertörns Brandförsvarsförbund*	1	0	0
Summa resultat efter finansnetto	285	379	432

*Enligt ägarandel.

Kommunkoncernens prognosticerade resultat för 2025 uppgår till 285 miljoner kronor, där kommunen står för den större andelen. För år 2026–2027 beräknas resultatet till 379 miljoner kronor respektive 432 miljoner kronor. Prognosen bygger på ett finansiellt mål om 2 procent av skatter och bidrag i kombination med prognosen för exploateringsresultat. Bolagen visar över lag förhållandevis låga resultatprognoser. Avsevärt högre räntekostnader och effekter av de senaste årens inflation skapar utmaningar. Givet behovet av att finansiera kommande investeringar är goda ekonomiska resultat av stor vikt.

Investeringar

Den kommande planeringsperioden präglas av en hög investeringsnivå, särskilt i bolagen. Stora investeringar planeras i både Huge Bostäder AB och i Huddinge Samhällsfastigheter AB. Huge Bostäder AB planerar för nyproduktion, renovering och upprustning av det kommunala bostadsbeståndet. En stor del av den planerade volymen utgörs av åtgärder där access krävs till de boendes lägenheter, däribland stamrenoveringar, något som kräver både noggrann planering och god framförhållning. Därutöver planeras för såväl nyproduktion, renoveringar och ombyggnader av verksamhetslokaler i helägda Huddinge Samhällsfastigheter AB. I planerna ingår bland annat kommunhus, simhall och multisporthall.

Prognoserna för Huge Bostäder AB baseras på bolagets underlag inför 2025, men med en reduktion för att möta volymerna i 2024 års budget. Prognoserna för Huddinge Samhällsfastigheter AB bygger på förslag till lokalresursplan som biläggs inriktningsärendet. De delägda bolagen har en relativt likformig investeringstakt varje år och dessa prognoser bygger i stor utsträckning på antaganden att denna likformighet kvarstår.

Huddinge Samhällsfastigheter AB:s prognoser för 2025 har ökat jämfört med mål och budget 2024 vilket förklaras av de ökade volymerna i prognosrevideringar i framför allt i projekten för kommunhus och simhall. Ramen för Huddinge Samhällsfastigheter AB innehåller också ett utrymme för lokalprojekt där beslut om projektstarter och budget ska fattas av kommunen för de enskilda projekten innan dessa ska starta. De delägda bolagens investeringar summerar till 150 miljoner kronor, där energibolagen står för de stora posterna som utgör investeringar i anläggningar för produktion och distribution av fjärrvärme.

Kommunens finansiella mål kopplade till investeringar, självfinansieringsgrad och skuldsättning påverkas starkt av den framtida investeringstakten. För en långsiktig efterlevnad av de finansiella målen kommer prioriteringar med stor sannolikhet att behöva göras och investeringsutrymmet begränsas. Hur det ska göras och i vilken omfattning utreds.

Låneskuldsutveckling

Sammantaget för kommunkoncernen beräknas investeringar under kommande treårsperiod till 8 298 miljoner kronor, där bolagskoncernen står för 6 817 miljoner kronor, motsvarande drygt 80 procent. Merparten av investeringarna sker i fastighetsbolagen. För att finansiera investeringarna krävs ytterligare upplåning om cirka 2 300 miljoner kronor under kommande treårsperiod. Skillnaden mellan investeringsnivå och ytterligare lån finansieras löpande av kommunens och bolagens kassaflöden. Med ökad upplåning inräknat förväntas kommunens samlade externa skuld uppgå till cirka 8 300 miljoner kronor vid utgången av 2027. Nivån motsvarar cirka 110 procent av skatter och bidrag (72 tkr per invånare) vilket understiger skuldtaket på 130 procent av skatter och bidrag (85 tkr per invånare).

Skattefinansierade investeringar beräknas till största delen finansieras av det egna kassaflödet under de kommande åren. Självfinansieringsgraden beräknas som ett femårsnitt för att minimera påverkan av enskilda extraordinära år. I de kommunägda fastighetsbolagen är investeringstakten de kommande åren hög till följd av planering av bland annat ny- och ombyggnad och underhåll av fastigheter. I ett expansivt skede

påverkas självfinansieringsgraden ofta negativt vilket också syns i prognosen. En del av den egna finansieringen i bolagen kan utgöras av avyttring av fastigheter eller byggrätter

Tabell 35 – Prognos för självfinansieringsgrad, 5-årsnitt bakåt

	2025	2026	2027
Skattefinansierad verksamhet	114 %	107 %	81 %
Avgiftsfinansierad verksamhet	36 %	30 %	30 %

Fastställda målnivåer avseende självfinansieringsgraden är 80 procent för skattefinansierad verksamhet och 30 procent för avgiftsfinansierad verksamhet.

Prognosen avseende låneskuld och självfinansieringsgrad bygger på ett antagande om att genomförandegraden av planerade investeringar i stort följer historiska utfall. En markant höjd genomförandegrad avseende nu planerade investeringar kommer därmed att påverka nyckeltalen negativt.

Tabell 36 – Låne- och borgensramar 2025–2027, mnkr

Låne- och borgensramar	2025	2026	2027
Bolag/förbund			
Huge Bostäder AB	6 300,0	6 800,0	7 200,0
Huddinge samhällsfastigheter	5 400,0	5 900,0	6 900,0
Södertörns Energi AB	600,0	620,0	630,0
Södertörns fjärrvärme AB	250,0	250,0	250,0
Söderenergi AB	1 015,0	1 044,0	1 073,0
Summa låneramar	13 565,0	14 614,0	16 053,0
Borgensåtaganden	2025	2026	2027
Bolag/förbund			
Södertörns fjärrvärme AB	43,5	43,5	43,5
SRV återvinning AB	78,0	78,0	78,0
Syvab	98,7	98,7	98,7
Södertörns Brandförsvarsförbund	39,0	39,0	39,0
Borgensåtaganden	259,2	259,2	259,2
Summa, låneramar och borgen	13 824,2	14 873,2	16 312,2

Driftbudget

Tabell 37 – Driftbudget kommunen, mnkr

	2024	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen	-796,3	-862,0	-848,1	-843,5
Förskolenämnden	-924,4	-918,5	-901,3	-887,3
Grundskolenämnden	-2 140,5	-2 113,2	-2 098,3	-2 085,7
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-820,8	-819,3	-822,6	-824,7
Socialnämnden	-501,1	-502,4	-503,6	-505,0
Vård- och omsorgsnämnden	-1 424,7	-1 467,0	-1 493,7	-1 526,3
Kultur- och fritidsnämnden	-292,8	-306,1	-305,8	-306,2
Bygglovs- och tillsynsnämnden	-59,8	-62,5	-62,6	-62,7
Natur- och miljönämnden	-243,5	-272,1	-272,7	-276,8
Revision	-3,9	-4,2	-4,2	-4,2
Överförmyndarnämnden	-7,9	-7,9	-7,9	-7,9
Summa, nämnder	-7 215,5	-7 335,1	-7 320,8	-7 330,2
Reserverade medel	-138,0	-318,0	-584,7	-771,4
- varav för tillkommande lokaler	-45,8	-162,7	-225,7	-285,7
- varav för konjunktur/volymer/oförutsett	-80,7	-131,7	-335,6	-472,3
- varav volymer/oförutsett socialnämnden	0,0	-10,0	-10,0	0,0
- varav för förorenad mark	0,0	-2,0	0,0	0,0
- varav för digitaliseringspott	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
- varav för heltid som norm	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
- varav för Strukturprogram Natur och friluft	0,0	-0,7	0,0	0,0
- varav för bostadsanpassning	-1,6	-1,9	-2,0	-2,0
- varav för invasiva arter	-0,9	0,0	0,0	0,0
- varav för finansieringsprincip	0,0	0,0	-2,4	-2,4
Finansförvaltning	141,7	165,8	209,3	205,7
- varav kapitalintäkter (internt)	377,3	351,8	351,8	351,8
- varav utbetalning av pensioner intjänade <1998	-104,4	-109,2	-106,5	-105,1
- varav upplösning av medfinansiering i statlig infrastruktur	-60,5	-60,5	-60,5	-60,5
Exploateringsverksamhet/gatukostnadsersättning	85,0	75,0	125,0	165,0
Avskrivningar	-243,9	-263,9	-283,9	-303,9
Summa verksamhetens nettokostnader	-7 370,8	-7 676,2	-7 855,2	-8 034,8
Allmän kommunalskatt	6 363,8	6 617,0	6 947,5	7 249,0
Prognos slutavräkning	3,4	28,1	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	6 367,2	6 645,1	6 947,5	7 249,0
Inkomstutjämning	529,6	572,7	558,9	563,8
Kostnadsutjämning	241,6	217,9	221,8	227,3
Regleringsbidrag/-avgift	349,8	299,6	258,6	194,2
Avgift till LSS-utjämning	-162,7	-170,8	-171,3	-171,8
Kommunal fastighetsavgift	210,7	222,7	222,7	222,7
Generellt statsbidrag	0,0	24,0	0,0	0,0
Summa utjämning och generella statsbidrag	1 169,0	1 166,1	1 090,7	1 036,3
Summa skatt, utjämning, generella statsbidrag	7 536,2	7 811,2	8 038,1	8 258,3
Summa verksamhetens resultat	165,5	134,9	183,0	250,4
Finansiella intäkter	431,0	331,3	354,5	392,2
Finansiella kostnader	-436,9	-234,3	-250,9	-311,1
Summa finansnetto	-5,9	96,9	103,6	81,1
Årets resultat	159,6	231,9	286,5	331,5
Årets resultat, ekonomiskt mål	74,6	156,9	161,5	166,5

Balansbudget

Tabell 38 – Balansbudget, mnkr

Tillgångar	2025	2026	2027
Anläggningstillgångar	17 734,7	18 957,5	20 296,3
Bidrag till statlig infrastruktur	1 115,6	1 055,3	995,0
Omsättningstillgångar	1 060,0	861,1	750,1
Summa tillgångar	19 910,3	20 873,9	22 041,4
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Ingående eget kapital	7 567,3	7 799,2	8 085,7
Årets resultat	231,9	286,5	331,5
Summa eget kapital	7 799,2	8 085,7	8 417,2
Summa avsättningar	3 155,0	3 132,1	3 168,1
Långfristiga skulder	5 625,4	6 325,4	7 125,4
Kortfristiga skulder	3 330,7	3 330,7	3 330,7
Summa skulder	8 956,1	9 656,1	10 456,1
Summa, eget kapital, avsättningar och skulder	19 910,3	20 873,9	22 041,4

Finansieringsbudget

Tabell 39 – Finansieringsbudget, mnkr

Den löpande verksamheten	2025	2026	2027
Årets resultat	231,9	286,5	331,5
Justering för ej likviditetspåverkande poster	393,2	520,2	511,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten	625,1	806,7	842,7
Investeringsverksamheten			
Investeringar i anläggningstillgångar	-425,1	-456,7	-592,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-425,1	-456,7	-592,7
Finansieringsverksamheten			
Förändringar långfristiga fordringar	-1 000,0	-1 050,0	-1 050,0
Extern upplåning	800,0	700,0	800,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-200,0	-350,0	-250,0
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0

Investeringsplan

Tabell 40 – Investeringsplan, mnkr

	2025	2026	2027
Kommunstyrelse och övriga nämnder			
Kommunstyrelsen	90,5	72,2	72,2
Bygglovs- och tillsynsnämnden	0,8	0,8	0,0
Förskolenämnden	8,0	8,0	6,5
Grundskolenämnden	11,5	6,5	6,5
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	0,0	0,0	0,0
Natur- och stadsmiljönämnden	127,4	131,4	123,6
Kultur- och fritidsnämnden	7,5	7,5	7,5
Socialnämnden	0,8	0,8	0,8
Vård- och omsorgsnämnden	4,9	4,9	4,9
Summa nämndernas investeringar	251,4	232,1	222,0
Samhällsbyggnadsinvesteringar			
Exploateringsprojekt	49,4	47,1	166,6
Investeringsprojekt	131,4	177,5	204,1
Summa samhällsbyggnadsprojekt	180,7	224,6	370,7
Summa investeringar i kommunen	432,2	456,7	592,7
Bolagens investeringar			
Huddinge samhällsfastigheter AB	687,1	1 127,2	1505,0
Huge Bostäder AB	1 183,0	938,0	935,0
Södertörns Energi AB	83,5	71,0	69,0
Söderenergi AB	40,0	40,9	59,2
SRV Återvinning AB	20,5	20,5	20,5
Södertörns brandförsvarsförbund	5,7	5,4	5,3
Summa bolagens investeringar	2 019,8	2 203,0	2 593,9
Summa skattefinansierade investeringar	1 119,3	1 583,9	2 097,7
Summa affärsinvesteringar	1 332,7	1 075,8	1 089,0
Summa investeringar koncernen	2 452,0	2 659,7	3 186,7